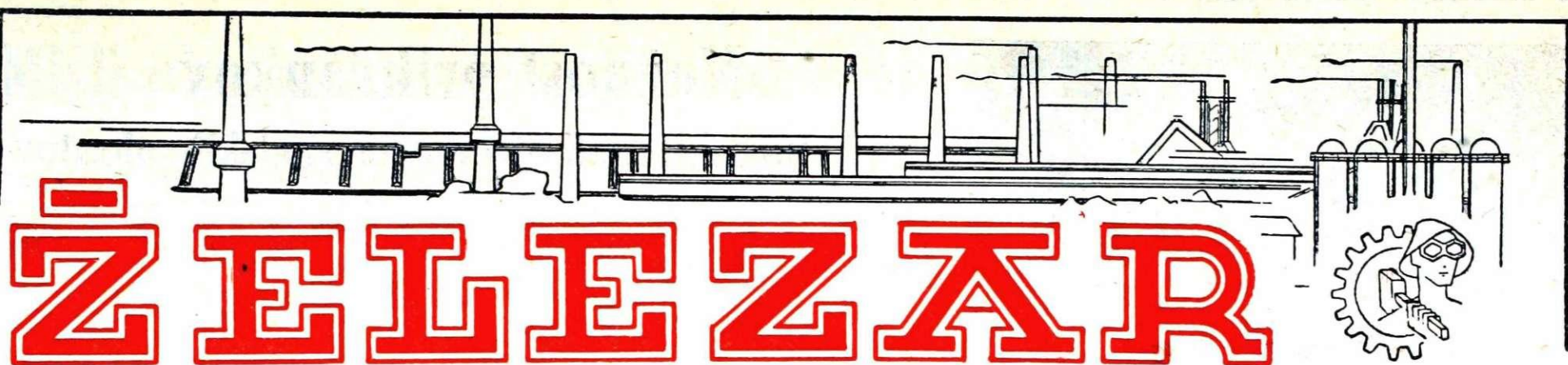

JESENICE, 9. FEBRUARJA 1961

3. ŠTEVILKA

LETNIK III

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

CDS o decentralizaciji organov delavskega samoupravljanja

Centralni delavski svet je na 9. rednem zasedanju z dne 21. januarja 1961 zelo obširno razpravljalo o decentralizaciji delavskega samoupravljanja. Predlog o decentralizaciji organov delavskega samoupravljanja je v imenu družbeno političnih organizacij predlagal tov. Polde Lomovšek, predsednik izvršnega odbora sindikalne podružnice. V tem primeru gre za večje pristojnosti obratnih delavskih svetov pri delitvi dohodka in pa za večje pristojnosti obratov v okviru obstoječih ODS, skratka gre za to, da bomo delavsko upravljanje razširili po obratih.

Na podlagi predlogov in razprav na zasedanju je CDS sklenil, da predlagano problematiko decentralizacije sprejme in s tem v zvezi naslednje sklepe:

1. Sistem nagrajevanja po enoti izdelka, ki je bil uveden v lanskem letu, je progresiven in ga moramo zato tudi v prihodnje razvijati in krepiti ter razširiti na obrate. Na ta način bomo v podjetju dvignili storilnost dela, s tem pa tudi osebne dohodeke. V letu 1961 moramo začeti z obračunom po enoti izdelka po obratih. Takšen način nagrajevanja naj bi pripravili do 1. marca 1961, medtem ko bi obračun po tem sistemu bil veljaven od 1. januarja

2. Vzporedno z uvajanjem obračuna po enoti izdelka po obratih moramo popraviti tudi cenike izdelkov. Ti naj predvsem določajo večjo stimulacijo za kvalitetno proizvodnjo.

3. Skrbeti moramo za pravilno stimuliranje premiranja štabrih enot in služb. Za te službe naj sistem nagrajevanja sloni na finančnem uspehu podjetja.

4. Za nadaljnje razvijanje nagrajevanja po enoti izdelka moramo nujno pripraviti in izdelati tehnične regulative, ki pa naj postanejo osnova za vse izračune in kalkulacije.

5. Če pri izdelavi in načrtovanju programa proizvodnje moramo določiti ustrezno kvaliteto, ker se dogaja, da dobi obrat v predelavo slabšo kvaliteto, kot pa je določeno v programu. Zaradi tega obrat sicer dosega načrt količinsko, ne izpolnjuje pa kvalitete, za kar pa obrat ni kriv.

Izpolnjevanje načrta je odvisno tudi od tehničnih pogojev. V kolikor tudi ti pogoji niso izpolnjeni in slabo vplivajo na izpolnjevanje načrta, ne smejo vplivati na nagrajevanje po učinku. V takšnih primerih naj obratni delavski sveti oziroma centralni delavski svet odloča, ali so bili dani osnovni pogoji.

6. Izvršni odbor sindikalne orga-

nizacije bo pripravil predlog pravilnika, v katerem bodo smernice za delo in pristojnosti obratnih zborov proizvajalcev, ki jih namestavamo vpeljati v zvezi z decentralizacijo samoupravljanja.

7. Upravni odbor in upravo podjetja je centralni delavski svet zadolžil, da imenujeta komisijo, ki bo do delitve dohodka izdelala predlog za razdelitev investicij na obratne delavske svete.

8. Centralni delavski svet predlaga obratnim delavskim svetom, naj za boljše delovanje imenujejo naslednje komisije:

- a) komisijo za gospodarstvo in osnovna sredstva,
- b) komisijo za nagrajevanje in organizacijo dela,
- c) komisijo HTZ službe in
- d) disciplinsko-kadrovsko komisijo.

Člani ODS naj bi se razdelili po teh komisijah, eden od njih bi bil predsednik, medtem ko bi ostale članke teh komisij izbrali v obratnih kolektivih v okviru ekonomske enote ali pa iz zborov proizvajalcev.

V sredo, 25. januarja, je bila v dvorani Fizikturnega doma na Javorniku redna letna skupščina sindikalne podružnice EE valjarn. Tako so bili naši valjavci prvi izmed ostalih EE, ki so svoj občni zbor sindikalne organizacije pripravili. Praksa zadnjih let kaže, da so uspešni predvsem tisti občni zbori, kjer so zbranimu članstvu predložena do vseh potankosti in skrbno pripravljena poročila. V takih primerih člani ne čakajo in živahno razpravljajo o problemih, ki zadevajo njihov kolektiv ter življenje v prostem času.

Predsednik sindikalne podružnice, tov. Erjavec, je prebral obširno poročilo, ki je bilo razdeljeno v dva dela. V prvem delu je na kratko orisal zunanje politično situacijo, ki ni rožnata, v drugem delu pa je opozoril na gospodarske uspehe, ki so bili doseženi v minulem letu, nato pa se je zadržal dalj časa pri pestri in razgibani problematiki ekonomske enote valjarn. Tako v poročilu kakor tudi pozneje v razpravi sta bila poudarjena dva najvažnejša problema:

— decentralizacija organov delavskega upravljanja in

— nadaljnji razvoj nagrajevanja po enoti izdelka.

Govorniki, ki so sodelovali v razpravi, so pozdravili predlog izvršnega odbora sindikalne podružnice, naj bi obratni delavski sveti imeli doslej večje pristojnosti. S tem bi neposredne proizvajalce zainteresirali, da bi se v večji meri zanimali za problematiko svojega obrata in ekonomske enote ter bi z večjo vlogo sodelovali pri delu te ali one komisije, ki bo ustanovljena pri ODS. Tovariš Pukl je v svoji razpravi poudaril, da je zadnji čas, da smo se spomnili naših ODS ter jim omogočili z razrešitvijo dela ter pristojnostmi bolj kvalitetno delo. Doslej so bili naši ODS po ekonomskih enotah več ali manj posvetovalni organi, zdaj pa bodo imeli tudi odločilno besedo pri obravnavanju problemov, ki jih ni malo. Ni več daleč čas, ko bodo ODS odločali o razdeljevanju plačilnega sklada, o odpiranju novih delovnih mest, o tarifni politiki, o problematiki izpolnjevanja letnega družbenega načrta, kvaliteti in drugih problemih.

Seveda bodo morali člani kolektiva vsestransko pomagati ODS pri izvrševanju nalog. Njihova beseda se bo morala bolj pogosto in odločno slišati, zato jih lahko brez pretiravanja imenujemo »tribune naših delavcev«.

Omenimo naj še razpravo tovariša Ferda Lukeka iz obrata Javornik II, ki je še posebej poudaril, da je potrebno v prihodnje več dejanj in manj besed, ODS pa naj bi na svojih sejah razpravljali tudi o fondih za vzdrževanje. Pri tem je važno, da bodo ODS svobodno odločali, brez bojazni, da jim bodo nadrejeni organi črtali izvedbo predlaganih sklepov. Tov. Lukek je kritično ocenil tudi plačilne liste, ki jih člani našega kolektiva prejemaajo ob rednih izplačilih prejemkov. Ti naj bodo v bodoče pisani v netto iznosu, poleg tega pa naj bodo bolj enostavni. Delavci naj spoznajo na enostaven način, kakšni so njihovi zaslužki, prejemki in dajatve.

Občni zbor so pozdravili še predsednik IO sindikalne podružnice, tov. Polde Lomovšek, sekretar tovarniškega komiteja ZKS, tovariš Tone Jasnič in tehnični direktor, tovariš Bogomir Homovec. V svoji razpravi je tov. Homovec opozoril zbrane valjavce iz EE valjarn, da bi bilo zelo napak, če bi ob razpravljanju ločili problematiko rekonstrukcije naše tovarne in kvalitetne proizvodnje. Obe problematiki sta v tesni povezavi in jih je treba obravnavati vzporedno.

Predsednik IO sindikalne podružnice, tov. Lomovšek, je načel vrsto problemov, ki posebno v zadnjem času stopajo v ospredje. Opozoril je na velika sredstva, ki jih naše podjetje vlaga za zaščitna sredstva in dodal, da bi morali v prihodnje ODS pogostejše razpravljati tudi o normativih delovne sile, skratka, delavsko upravljanje bo treba v večji meri približati neposrednim proizvajalcem.

ODS topilnic je zasedal

Na svojem zadnjem zasedanju v drugi polovici januarja je ODS topilnic obravnaval tehnično in finančno poročilo za december 1960 ter poročilo o gibanju neugodnega elementa v ekonomski enoti za razdobje devetih mesecev v preteklem letu.

Iz tehničnega poročila, ki ga je imel šef EE, ing. Prešeren, je bilo razvidno, da je celotna ekonomska enota presegla izpolnitev družbenega načrta v decembru za 4,9 odstotka. Izmed posameznih obratov sta družbeni načrt presegla največ livarna s 11,4 odstotka in martinarna s 7,88 odstotka, ki je lahko to dosegla z uspešno izvedbo obratovanja s sedmimi pečmi. V splošnem so v zadnjem mesecu preteklega leta vsi obrati EE topilnic obratovali dobro in je bilo zato tudi finančno poročilo zelo ugodno. Doseženo je bilo znižanje proizvodnih stroškov za 110 milijonov dinarjev in sicer delno zaradi obratovanja s sedmimi pečmi v martinarni, ki se je v finančnem pogledu izkazalo kot zelo rentabilno, delno pa zaradi obračuna stroškov remontov in dokončnega viška rude, kar bi sicer morali izvesti vsak mesec, česar pa tehnično ni bilo mogoče izvesti. Zaradi velikega znižanja proizvodnih stroškov v decembru je bil dosežen tudi visok odstotek viška osebnega dohodka in sicer 73,88 odstotka, ki je bil tudi že izplačan.

O neugodah je poročal varnostni tehnik EE, tov. Pančur in je izčrpano zajel vso problematiko službe HTZ. V devetih mesecih leta 1960 je bilo 331 neugod (od tega 2 smrtni), ki so povzročile 3253 dni bolovanja. Z ozirom na razdelitev števila neugod po obratih najbolj izstopa martinarna in za njo plavž, livarne, elektro peč

ter šamotarna. V poročilu so bili tudi analizirani vzroki neugod z ozirom na mesto neugode, neposreden vzrok in čas. Ugotovljeno je bilo tudi, da so bile uporabljene za zaščitna sredstva velike vsote denarja, istočasno pa ta zaščitna sredstva zelo pogosto nepravilno ali pa sploh ne uporabljajo. Vsekakor ima pri neugodah še zelo velik vpliv subjektivni faktor neupoštevanja varnostnih predpisov in podcenjevanja nevarnosti. V bodoče bo treba še bolj zaostriiti borbo proti neugodam, ki ogrožajo življenje in zdravje članov našega kolektiva in je pri tem nujno, da sodelujejo prav vsi zaposleni v težkih obratih topilnic.

K.

Za točno evidenco adjustirane pločevine v valjarni 2400

Naše čestitke jubilentom 40-letnikom

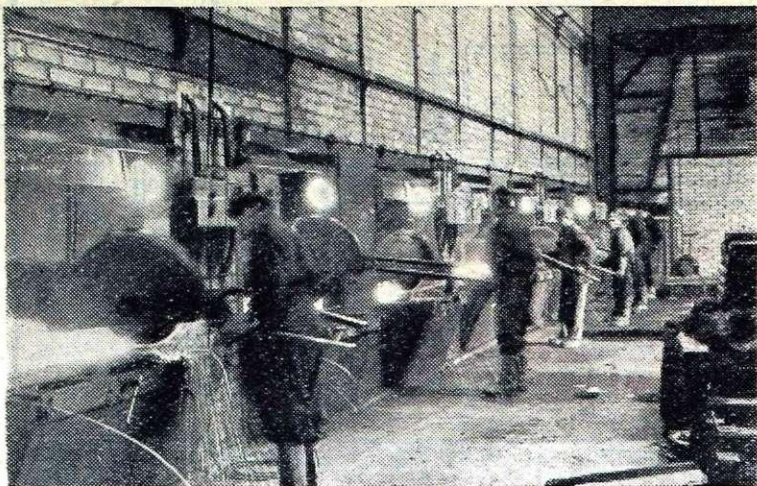
Letos mineva 25 let, odkar so v naši železarni prvič počastili jubilate 40-letnike. Tako so na kadrovskem oddelku ugotovili, da je bilo v zadnjih 25 letih kar 465 članov našega kolektiva, ki so delali v naši železarni neprekinjeno 40 let.

O naših jubilentih 40-letnikih smo vedno govorili s posebnim spoštovanjem, kajti dobro se zavedamo, da so to ljudje, ki so s svojim požrtvovalnim delom pripomogli, da se je naša železarna uvrstila s svojimi kvalitetnimi izdelki na vidno mesto v naši državi. Ko so naši jubilanti stopali v delovno razmerje pri takratni KID, so bile razmere drugačne in mnogo težje, kakor jih imajo državljani danes, ko stopajo v delovno razmerje v našem podjetju. Naprave za proizvodnjo raznih izdelkov, ki so jih v tistih letih izdelovali v naši tovarni, so bile primitivne in je bilo potrebno v precejšnji meri tudi težaško delo. Po 40 letih njihovega vztrajnega dela so se z razvojem tehnike spremenili tudi delovni pogoji v naši tovarni. Vseh teh stvari in še mnogih drugih se spominjajo letošnji jubilanti, ko prejemaajo priznanje in nagrade za opravljeno vestno službovanje v naši železarni.

V soboto, 28. januarja 1961 so v gornjih prostorih Kazine počastili naše jubilate ter jim izročili nagrade in priznanja. Kakor vsako leto, tako je bil tudi ta večer prijeten in poln spominov na 40-letno službovanje v jeseniški železarni. V tem letu so dobili priznanje in nagrade za 40-letno delo v podjetju naslednji člani našega kolektiva:

1. ALOJZ JERAŠA iz predelovalnih obratov — dninski delovodja
2. LUDVIK KORANTAR, predelovalni obrati — delovodja vzdrževanja v žičarni
3. FRANC MORE iz mehanične delavnice — orodni kovač
4. GABRIJEL PUŠAR, Javornik I — vodja Dežag mize na težki progi
5. MAKS VISTER, predelovalni obrati — delovodja v hladni valjarni

Poleg jubilentov 40-letnikov so bili povabljeni k proslavi tudi sodelavci, ki so v lanskem letu bili upokojeni in so bili v železarni zaposleni več kot 30 let. Tako je 41 že upokojenih sodelavcev prejelo nagrade in priznanja za svoje dolgoletno službovanje. Obširneje o letošnjih jubilentih bomo pisali v reviji Železar. Uredništvo Železarja pa se pridružuje čestitkam z željo, da bi še dolgo uživali plodove svojega dela!

V čistilnici materiala na Javorniku so namestili nove Rafama stroje, ki že obratujejo

Možnost prihrankov v ekonomski enoti strojno-energetskih obratov

Poleg znižanja proizvodnih stroškov, prihrankov na materialu, boljše izkoriščanja delovnega časa, boljše organizacije dela in racionalnega izkoriščanja energije, nastopajo še drugi pomembni viri prihrankov.

1. IZKORIŠČANJE TOPLOTE METALURŠKIH PROCESOV

a) Visokopečni plin

Zaradi povečanja proizvodnje gredic se je povečala tudi proizvodnja visokopečnega plina. Kapaciteta plinskih čistilcev je ostala

ista, kar ima za posledico preobremenjenost čistilcev, oziroma spuščanje precejšnje količine nečistega plina v zrak.

Izgube so znašale: leta 1958 117 milijonov 71.000 Nm³ — 21,3 odstotka; leta 1959 63.437.000 Nm³ — 12,75 odstotka; leta 1960 89.150.000 Nm³ — 15,8 odstotka.

Ako dovoljujemo normalne izgube 8 odstotkov, potem znaša prekomerna izgubljena količina plina: leta 1958 73.000.000 Nm³; leta 1959 39.750.000 Nm³; leta 1960 44.920.000 Nm³, kar ustreza (pri kalorični vrednosti plina 950 kcal/Nm³ in ceni premoga 5300 din/t); leta 1958 17.000 t rjavega premoga ali 90 milijonov din; leta 1959 9500 t rjavega premoga ali 50 milijonov din; leta 1960 10.700 t rjavega premoga ali 56 milij. din.

b) Odpadna toplota SM peči

Iz analize izkoriščanja odpadne toplote pri SM pečeh je razvidno, da je možno izkoristiti pri obstoječih SM pečeh 9,7 × 10⁶ kcal/h, kar predstavlja letno 77,6 × 10⁶ kcal, v vrednosti 100 milijonov dinarjev.

Po perspektivnem načrtu bo jeklarna imela 5 peči, od katerih bodo 4 stalno v obratovanju, peta pa v remontu.

Pri štirih pečeh bo možno izkoristiti 4 × 2,25 × 10⁶ kcal/h, kar ustreza proizvodnji pare 14 ton na uro, ali 3,5 tone na uro premoga.

Pri obratovanju 300 dni letno znaša prihranek 25.200 ton premoga v vrednosti od 133 milijonov dinarjev.

c) Odpadna toplota valjarniških peči

Obstoja možnost izkoriščanja odpadne toplote »Ignis« pečih tež

ke proge in »Ignis« pečih valjarne 2400. — Analize še niso narejene, zato še ni možno ugotoviti točnih prihrankov.

2. PRIHRANEK ZARADI BOLJŠEGA IZKORIŠČANJA HLADILNE VODE

Poraba vode se v glavnem ne meri ter se le ocenjuje. Razumljivo je, da pri takih pogojih ne more biti dobrega vodnega gospodarstva.

Brez ozira na to je poraba hladilne vode v železarni prevelika.

Prihranki so možni:

a) z uvažanjem ponovnega hlajenja z isto vodo, to je izkoristiti povratno vodo, predvsem tam, kjer je voda čista in njena temperatura za nekaj stopinj višja od vstopne temperature;

b) povišati je treba temperaturo izstopne hladilne vode, predvsem na SM pečeh in visokih pečeh;

c) izkoristiti je treba hladilno vodo z višjo temperaturo za čistilce plina ali granulacijo

3. KOMPENZACIJA JALOVE ENERGIJE

Naša električna mreža je nekompenzirana, to je, vsa jalova energija poteka od lastnih elektrarn in ELES.

Poleg tega, da so vsi generatorji, transformatorji in daljnovodi brez potrebe obremenjeni z dodatno jalovo obtežbo, kar predstavlja dodatne izgube vodne energije v obliki toplote in neizkoriščanja lastnih elektrarn, obračunava LES še tisto jalovo energijo, ki se odvzema s slabšim faznim faktorjem od 0,85. — Ta dodatna obremenitev zaradi jalove komponente podraži kWh za povprečno 0,8 din.

4. ZNIŽANJE STOJNIN

Z uvedbo mehanizacije transporta, rednim dovozom surovin bi znatno zmanjšali stojnine, ki znašajo letno okoli 60 milijonov din.

ing. Dušan Sikošek

Kako je s čiščenjem gredic v obratu Javornik I

Vprašanje čiščenja kvalitetnih jekel na Javorniku predstavlja ozko grlo že dalj časa, kajti obstoječe Rafama brusilnice, pet po številu, niso zmogle očistiti vseh

gredic kot zahteva kvalitetna proizvodnja. V preteklem letu so pričeli z urejanjem nove brusilnice, kjer je nameščenih 8 Rafama strojev. Zal pa ta brusilnica za-

radi pomanjkanja delovne sile do 23. januarja še ni polno obratovala. Vprašanje delovne sile je sedaj rešeno, tako da lahko pričakujemo, da bodo čistilci z intenzivnim delom do konca meseca zbrusili okoli 300 ton materiala, predvsem kvalitete P7M, ki je potreben kot vložek za patentirano žico v predelovalnih obratih.

Ker do tega dne brusilnica ni polno obratovala, se je v javorniški adjustaži nabralo precej zastojanja, ki ga bo treba obdelati skupno s tekočim delom. Ko pa bodo te zaloge očistene, bodo s kapacitetami nove in stare brusilnice lahko očistili vso tekočo proizvodnjo, saj predvidevajo po mesečnem načrtu okoli 300 ton gredic. Vprašanje za sebe pa je še luženje gredic, ki še ne poteka tako, kot bi moralo, saj je lužilnica Javornika II preobremenjena. Morda ne bi bilo napak, če bi začeli razmišljati, da bi čistili gredice s peskanjem, kar bi olajšalo tudi samo delo brusilcev gredic. Za mehkejšo kvaliteto jekla imajo v načrtu, da bi poleg nove brusilnice uredili tudi prostor za flemanje tega materiala, ki ga do sedaj flemajo v martinarni.

V javorniških obratih je mraz

Vsi vemo, da so za uspešno delo potrebni tudi dobri delovni pogoji in kot glavni faktor počutja delovnega človeka. Ne mislimo sedaj obravnavati vseh različnih činiteljev, pač pa se mislimo dotakniti samo vprašanja ogrevanja prostorov.

V valjarni 2400 so spričo mraza še danes prisiljeni kuriti običajne koše. Kakšen je efekt tega ogrevanja, si lahko mislimo. Rezultat je ta, da je vsa hala zavita v gost dim, ki otežkoča delo žerjavovodjem, delavci pa, namesto da bi opravljali svoje delo, kurijo koše in zbirajo gorivo v obliki raznih desk in podobno. Prav gotovo, da je tak način ogrevanja prostorov v industriji, ko nam gre milijone kalorij v zrak, neopravičljiv. — Vprašamo se, zakaj so pred dvema letoma s tako naglico kopali jaške in naveljali cevi za dovod pare in ostale grelne naprave, ki še sedaj ne služijo svojemu namenu.

Podobno je tudi v adjustaži Javornika I, kjer delavci prav tako prezebajo na delovnih mestih, zlasti na tistih, kjer je postopek dela tak, da se človek od dela ne more ogreti. Tudi v lužilnici Javornika II je iz skrajno nerazumljivih vzrokov mraz, kljub temu,

da je nameščenih po stenah precej parnih grelcev, od katerih pa dela samo eden, vsi ostali pa mirujejo. Kje je vzrok? Ali je vzrok pomanjkanje pare, ali pa grelci niso v redu?

Tudi uslužbencem po pisarnah (vsaj v nekaterih) se godi podobno, saj so čisto radiatorji mrzli do poznih dopoldanskih ur.

Ob zaključku se vprašamo, ali je človek, ki ga na delovnem mestu zebe in opravlja delo, od katerega se dejansko ne more ogreti, sposoben ustvarjati zahtevajočo proizvodnjo? Prav gotovo v takih pogojih storilnost ne more biti 100 odstotna. Poleg ekonomskih pokazateljev pa so ti ljudje izpostavljeni večji nevarnosti nezgod pri delu. Morda ne bi bilo napak, če bi razmišljali tudi o tem!

Še nekaj sklepov 9. zasedanja CDS

1. Centralni delavski svet priporoča našim poslancem v republiških in zveznih organih, da podprejo prizadevanje uprave našega podjetja, da se poveča stopnja amortizacije od 3,5 na 5,5 odstotka.

2. Železarna Jesenice pristopi k poslovnemu združenju rude in metali s tem, da sedanje norme in izvozne možnosti ostanejo tudi v prihodnje v veljavi.

3. Iz vodnega sklada OLO Kranj najame podjetje posojilo v višini 10.000.000 din, ki je potrebno za premostitev daljnovega in za dokončano ureditev višinskega bazena.

4. Centralni delavski svet naroča upravi podjetja, da za leto 1961 sestavi finančni načrt na podlagi realnih kalkulacij za posamezne obrate in po možnosti izdelkov po kvalitetah, tako da bodo te kalkulacije služile tudi kot osnova za nov cenik nagrajevanja po enoti izdelka.

5. Centralni delavski svet naroča upravnemu odboru, da od Oblo Jesenice dobi ustrezno poročilo o stanju državnega kmetijskega poslastva Poljce, kateremu je CDS pred nekaj meseci odobril posojilo za dvig proizvodnje, predvsem mleka.

6. V delovno razmerje v železarni so bili sprejeti trije prosilci, medtem ko je bila prošnja enemu prosilecu zavrnjena.

Dne 12. januarja 1942 je minilo 19 let, odkar je padel v borbi z okupatorji na Lipniški planini jeseniški prvoborec in komunist Stane Bokal.

Napetost pričakovanja nečesa neznanega, ki je ležalo v tem visokogorskem miru, so zmotili Nemci. Vsi na smučeh, odeti v bele halje, so prodirali v strelcih širom po strmih pobočjih nasproti našega grebena. Prihuljeno in oprezno so lezli naprej. In vedno več jih je bilo. Zagledali smo jih tudi spodaj na levem krilu, zgoraj proti vrhu so bili že na grebenu in tudi spodaj proti kočam je bilo videti nekaj kolon.

Eno je borba v gozdu, drugo pa v visokogorskem goličavju, v globoko zapadlem snegu, kjer ni zaklona pred krogom in ne pred očesom. Prišli so zadnji trenutki mučne tišine, ko smo si izbirali vsake svojega na muho. Tudi njihov korak je bil negotov in previden. Strah, hje tiči bela smrt, jim je zadrževala korake, da so se zamudili v svojem obkoljevalnem manevru. Ogenj, ki je odlebil iz naše strojnice, jih je prilepil v sneg. Tudi iz njihove strani je zagrmelo. Na jasnem smo si bili, da na grebenu ne bomo mogli vzdržati. Knaflič in Jakopič sta bila ubita, morali smo se umakniti. V raztrgani koloni smo se drug za drugim pomikali preko goličavja, preko plazov proti desnemu grebenu, na katerega Nemci niso prodrali. Na položaju je večina pustila smučti. Edino mitraljezec, smeli in drzni Boris Žvan s pomočnikom Kocjančičem se je s smučmi prebil čez plaz in se zalezel visoko za pečevje ter z avzval položaj, ki je obvladal prodiranje po desnem grebenu. To je bilo za nas odrešilno.

Nekaj najbolj drznih Nemcev se

jim je priplazilo pravo blizu. Bokal jih je obsul s strelji, eden, ki je bil čisto blizu, se je s spačenim obrazom zagrabil za prsi in se skotalil. Bokal je vžgal po drugem. Tudi ta se je zvrnil. Tedaj pa je odjeknil rafal in ga zadel. V prsih ga je zapeklo. Na telesu je zacutil topel curek krvi. »Izvršili smo svojo nalogo,« je dejal Bokal smirno gled svojim tovarišem in se zgrabil za prsi. Zadojčen je bil s pesmijo Borisovega mitraljeza. Bili so si na jasnem, da dolgo ne bodo zdržali. Smrt je ožila obroči okoli njih. Za njimi so se dvigale nedostopne prepade stene. Iz njih je vel hlad, groza in smrt. »Kaj, ko bi poskusili v peči,« si je zamislil Triglavski. Eden je šel na ogled. Greben je bil trd, spiha in prilepen. Vrhove so krasile velike opasti. Našel je polico, ki je imela dostop po skalnati gredi in je vodila pod previsno skalo samega vrha. Še nekaj strelcev so oddali na Nemce, popustili nabrtnike in smučti, splezali na polico in se skrili pod previsom.

Na polici je bilo malo prostora. Slab stojišče, na katerem se je bilo treba držati z rokami. Smrt je s svojo koščeno roko tipala po njih in jih iskala. Svoj beli prt je razprostrala v prepadih pod njimi. Prišli so trenutki, v katerih človek za svoje življenje ne da niti počenega groša. V vseh štirih je tlela ena sama misel: vzdržati. Na vrhu so šarili Nemci in metali bombe preko skal. Strelji so še vedno odmevali.

Čas se jim je spremenil v večnost. Na polici so bili: Bokal, Brinar iz Ribnega, Triglavski iz Gorij in odredni kurir Franc Kravs. — Zaman so čakali, da bi Nemci odšli. Vstopa v polico Nemci sicer niso našli, ali pa se niso drznili ple-

zati v steno. Čas je počasi mineval. Ranjeni Bokal je slabel. Zmanjkalo mu je moči. Šepetaje so ga tovariši vzpodbujali.

Na ostenju Rjavine so se jele risati že prve rahle sence. Sonce se je spuščalo k zatonu in za gorami je umiral dan. Bokal je tožil vedno gosteje. Bil je blede kakor smrt in bolečine so mu zarisale ostre poteze v obraz. Toliko, da se je še premagoval. Triglavski in Brinar sta ga skušala bodriti: »Stane, potrpi, saj bodo odšli! Saj ne bo dolgo, pa bomo svobodni!«

Njegov pogled je objemal Triglav, ki je krvavorede žarel v večerni zarji. Hrepenenje in silna volja je še držala življenje v njem. Z roko je segel pod srajco in čutil, kako mu z vsakim srčnim utripom odteka kri. Moč je pojemale v njem. Roke so trdele od mraza, ki je proni-

cal skozi obleko in tresel telo. Le volja, jeklena volja in vera v svobodo in življenje ga je še držala pokonci. Globina tisočmeterskega prepada pa ga je grozeče strašila in obenem vabila v svoj objem. Tu bo konec trpljenja.

»Noč prihaja,« je s šibkim glasom dejal Bokal in oči so mu sijale: pol priprte v nekem odmaknem nemi soju. Njegovo visoko mišičasto telo se je usločilo. Spustil se je z eno roko, redko lovil sapo, potem pa se je sesedel kot izpodrezan hrast in omanil v režeče brezno. Njegovo telo se je odbilo od trebušaste stene, zamolklo udarilo in izginilo v globinah prepado. Z nemo grozo v očeh so tovariši kot okameneli zrl za njim.

Iz članka Toneta Svetine iz brošure »Svet pod Triglavom«

Stane Bokal in Jože Gregorčič na kongresu v Ljubljani leta 1929

Misli ob povečanju proizvodnega načrta za visoke peči

Proizvodni načrt obrata visokih peči v EE topilnic je predviden na 128.000 ton in je za 2000 ton večji od lanskega načrta ter za 320 ton večji od lanskeletne realizacije.

Naloga, ki je v zvezi s povečanjem proizvodnega načrta postavljena pred kolektiv visokih peči, je razumljiva, toda ni lahka. Da bo kolektiv proizvodni načrt za leto 1961 izpolnil, bo treba napeti vse razpoložljive sile in ustvariti pogoje, ki bodo omogočili izpolnitev tega načrta. Takoj v začetku je treba povedati, da so pogoji vedno slabši, kar velja zlasti za surovine.

V letu 1961 ne predvidevamo porabe koksa iz Zahodne Evrope, ki je za okoli 15 odstotkov kvalitetnejši od domačega koksa, ali koksa iz vzhodnega dela Evrope, kar pomeni, da bodo proizvodni pokazatelji slabši.

Do pred kratkim je bil položaj s preskrbo rud nejasen in nam trenutno še vedno primanjkuje zaloge rud, kar otežkoča obratovanje visokih peči v I. četrtletju letošnjega leta. Obratni delavski svet EE topilnic je energično posredoval in šele najnovejši razdelilnik surovin, ki je bil sestavljen sporazumno med železarnami iz Siska, Zenice in Jesenic, omogoča nabavo 247.000 ton ljubijske rude in 30.000 ton uvožene rude. S količinami teh rud ne bo moč zadostiti vsem potrebam po količini železa in vložku za peči. Morebitni manjko in zvišanje zalog bomo dosegli z dobavo vareških rud, ki so pa zaradi oddaljenosti in zvišanja prevoznih tarif za našo železarno najdražje rude.

Glavni problem in ozko grlo proizvodnje v obratu visoke peči pa predstavlja priprava vložka. Le z največjimi napori, čeprav ne v celoti, krijemo potrebe peči po

predelanim in kvalitetnem vložku. Vsak zastoj v pripravljanju vložka povzroči izpad proizvodnje tudi pri plavžih in bistveno spremeni sestav vsipa.

Pri uspešnem delu plavžev je treba upoštevati enega najvažnejših pogojev, to je enakomeren režim peči. Temu faktorju, ki je tudi najzahtevnejši, bo potrebno posvetiti največjo pozornost. Drugi važen faktor pa predstavljajo remont in vzdrževanje. V letu 1961 bo treba izvesti glavni remont na obeh pražilnih pečeh, ki traja za posamezno peč okoli 45 dni. To pomeni hkrati izpad proizvodnje ene pražilne peči za 3 mesece in nam tako poslabša vložek za plavže. Treba se bo potruditi, da bomo ta čas zmanjšali na minimum. Ker so vse strojne naprave razmeroma stare, je na njih mnogo lomov in okvar, kar nam povzroča nepredvidene zastojne in s tem neenakomernost dela peči.

Visoka peč št. 1 je v obratu četrto leto in trenutno še ne kaže znakov za nujnost remonta. Jasno pa je, da deluje izrabljena peč pred remontom slabše in bo zato izpolnitev plana tudi iz tega vidika otežkočena. V primeru nujne potrebe generalnega remonta VP 1 bo potrebno ustrezno znižati tudi proizvodni načrt visokih peči.

Ceprav je izpolnitev tega načrta visokih peči na prvi pogled kritična, je izpolnitev ob prizadevanju celotnega kolektiva in uvedbi manjših izboljšav v proizvodnem procesu možna.

V decembru smo izvedli v aglomeraciji poskuse izdelav samohodnega sintra. Poskusi so uspeli in daje tako delo pri nas, tako kot vsepovsod po svetu, pozitivne rezultate. Proizvodnja se je zvišala za 7 odstotkov in poraba koksa znižala na 6,8 odstotka, kar nam bo močno znižalo proizvodne stroške. Naša naloga je sedaj, z

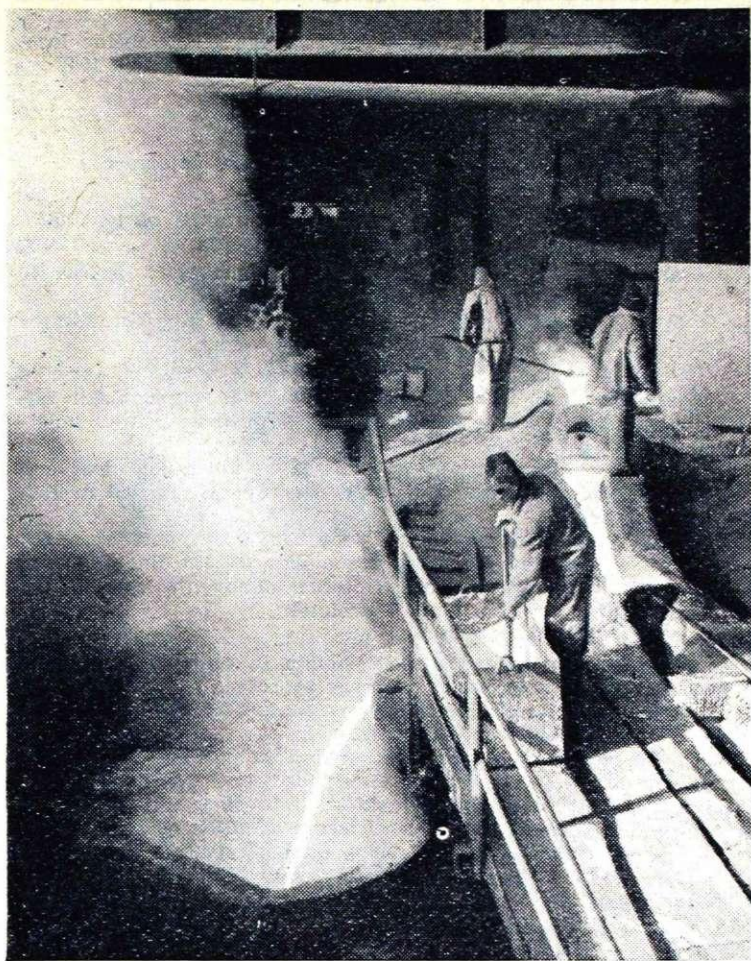
manjšimi investicijami čimprej omogočiti tak način dela kot stalen in normalen postopek v našem proizvodnem procesu in na ta način čimprej doseči vsaj za naše razmere tisto, kar se doseči da.

Druga naloga je drobljenje uvozne rude. Ker je uvozni hematit težko reduktiven, mora biti za predelavo v naših pečeh v zrnu pod 20 Ø in ga je zato potrebno drobiti. Tako drobljenje v naših drobilcih za rudo sedaj ni možno in bo potrebno uvesti dodatno drobljenje.

Preskrbeti aglomeracijo z mletim apnencem za izdelavo samohodnega sintra in zagotoviti drobljenje uvozne rude na zrno pod 25 Ø je naša najnujnejša naloga. Višina investicij je v primerjavi s koristmi malenkostna in se bodo v roku 1 leta trikratno povrnila.

Poleg tega bo treba disciplino in kontrolo delovnega procesa zaostri do najvišje možne stopnje in sproti odstranjevati vse nepravilnosti, ki pri delu nastopajo, ker nam le tako delo daje jamstvo za izpolnjevanje povečanih planskih nalog in s tem dvig storilnosti in našega standarda.

F. G.

Takšni prizori so zelo pogosti pri naših plavžih. Razbeljeno železo teče kakor voda v ponovco

20. redna seja upravnega odbora

Na svoji 20. redni seji, dne 18. januarja 1961, je upravni odbor naše železarne razpravljal predvsem o naslednjih vprašanjih:

1. Na seji so člani upravnega odbora pregledali neizvršene sklepe iz lanskega leta in v zvezi s tem sprejeli nove zadolžitve in sicer:

a) Uprava podjetja naj izdela celotno poročilo o uporabi oseb-

nih avtomobilov. Poročilo naj bo detaljirano po posameznih sektorjih in UOS ter s primerjavo iz leta 1959. Hkrati je treba obrazložiti povečanje uporabe osebnih avtomobilov.

b) Glavni direktor naj zaostri nadzor glede izrednega nagajevanja administrativnega kadra.

c) Vloga organizacijskega odbora za prevoz s Planine se odloži ter zahteva potrebno kalkulacijo podjetja Avtoservis.

d) Glavni direktor naj uredi vse potrebno, da gredo trije valjavci iz hladne valjarne na prakso k podjetju Siemag.

e) Treba je dosledno izvajati sprejeti sklep glede odpovedovanja stanovanj tistim osebam, ki niso več v delovnem razmerju v železarni.

2. Upravni odbor je ob problematiki dela organov delavskega samoupravljanja ugotovil, da se program teh organov v glavnem izpolnjuje. Nekatere naloge, ki jih je sprejel centralni delavski svet, so že izpolnjene, za rešitev ostalih nalog pa je potrebna daljša doba. V zvezi z izpolnjevanjem teh nalog je upravni odbor sprejel naslednje sklepe:

a) Kadrovski in splošni sektor (brez komunalnega oddelka) naj v prihodnjem mesecu pripravi poročilo o svoji problematiki, ki bo predložena centralnemu delavskemu svetu. Stabne enote in biroji pa naj pripravljajo svojo problematiko tako, da bo lahko obravnavana še v prvem polletju letošnjega leta.

b) Pravna služba naj takoj začne z izdelovanjem novih pravil podjetja.

c) V posebni okrožnici obratovodstva je treba opozoriti, da se morajo odločbe o nagradah, raznih kaznih ter prestavitvah in podobnih zadevah objavljati na oglasnih deskah.

d) Uprava podjetja naj skupno s komunalnim oddelkom najde primerno rešitev za nabavo opreme za nov samski dom na Javorniku. Predlagano je, da to opremo plačajo zainteresirani sami. Železarna pa jim bo nudila pomoč v obliki potrošniškega posojila na podlagi razpisa.

3. Upravni odbor je pregledal predlog pravilnika o sodelovanju delavcev pri stanovanjski izgradnji in sklenil, da se pravilnik razmnoži skupno s pripombami, ki jih je dal upravni odbor ter ga predloži v razpravo obratnim delavskim svetom v kolektivu.

4. Upravni odbor podjetja se strinja, da se železarna prijavi k razpisnemu posojilu Občinskega stanovanjskega sklada z natečajem do 100 milijonov dinarjev. Posojilo bomo potrebovali za gradnjo stanovanj in komunalnih naprav na območju občine v letih 1961/62.

5. Glede popravila hiš, ki so last železarne, stanovanjska najemnika v teh hišah pa je majhna in so hišni sveti kreditno nesposobni za večja popravila, je upravni odbor sklenil, da bo železarna takšnim hišnim svetom nudila garancijo za vračanje posojila, ki bi ga ti dobili pri stanovanjskem skladu občine Jesenice za popravilo hiš. Pristojnost reševanja teh vlog je upravni odbor dodelil komunalnemu oddelku.

Milan Polak

Ali bomo letos zagotovili valjarnam dovolj vložka?

Proizvodnja jekla v SM in EI peči ne zadostuje potrebam proizvodnih kapacitet valjarn in predelovalnih obratov. Zato proizvodnja valjarn, oziroma blagovna proizvodnja ni odvisna samo od proizvodnje jekla naše jeklarne,

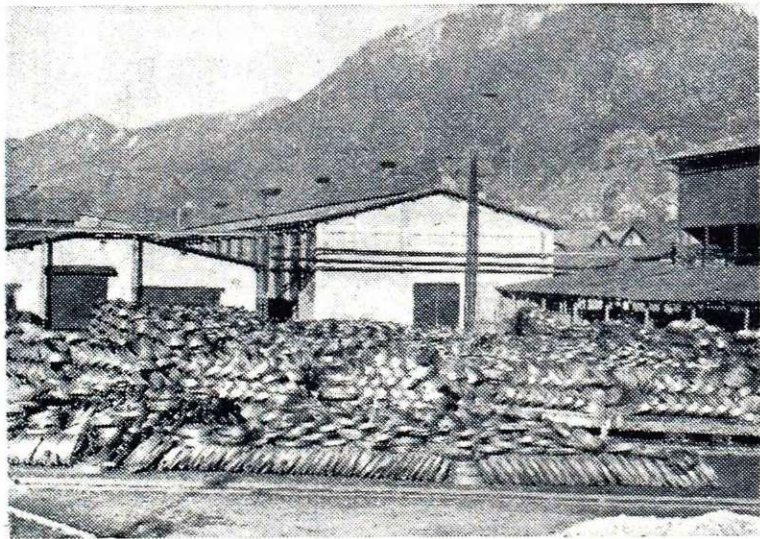
V prvem četrtletju 1960 je bilo v Železarni Sisak naročenih 2500 ton jekla, dobavljenih pa je bilo v istem obdobju 2658 ton, od te količine pa v marcu, v zadnjem mesecu četrtletja 2045 ton jekla. Od Železarne Nikšić bi morali

izvozno je potrebno 346.075 ton SM in EI jekla ter 9720 ton uvoženih, zelo širokih tople valjanih trakov za belo pločevino. Naša jeklarne bo v letu 1961 predvidoma izdelala 313.000 ton SM in 13 tisoč ton EI jekla, skupno torej 326.000 ton jekla, ali 20.075 ton manj, kot je potrebno za vložek naše blagovne proizvodnje. Manjkajočo količino bomo delno nadoknadili z nakupom ingotov v Nikšiću in Sisku, delno pa se postavlja pred našo martinarno zahteva po povečani proizvodnji za okoli 10.000 ton preko planiranih 313.000 ton.

Kot lani, tako je tudi letos v prvem četrtletju zelo kritično in nimamo zagotovljenega vložnega materiala. Po rebalansu materiala bi z ozirom na planirani vložek valjarn morali poleg domače proizvodnje nabaviti še 8330 ton jekla od drugih jeklarn.

Na seji odbora za vsklajevanje proizvodnje v Beogradu je bilo ugotovljeno, da železarnam v okviru našega združenja manjka v prvem četrtletju okoli 19.500 ton jekla. Zato se tudi na tej seji jeklo ni delilo in so bila podjetja napotena na medsebojne dogovore, ker nobeno podjetje praktično nima v prvem četrtletju viška na razpolago, ampak jih lahko odda samo izjemoma. Tako smo mi sklenili pogodbo za 2500 ton elektro jekla z Železarno Nikšić in sak. Torej nam v prvem kvartalu še vedno manjka okoli 3000 ton jekla za vložek naše proizvodnje. Za kritje manjkajoče količine jekla je obratovodstvo martinarne pregledalo možnosti večje proizvodnje in sklenilo, da bo z določenimi ukrepi obratovala od približno 25. februarja do 20. marca s sedmimi pečmi ter tako zagotovila potrebni vložek našim valjarnam v prvem četrtletju. Isto pomanjkanje bo tudi v naslednjih četrtletjih.

P.

Na sliki vidimo vložni material, ki je vskladiščen na prostoru in čaka na nadaljnjo predelavo

temveč tudi od dobave jekla železarn, ki nam jeklo dobavljajo. Če nam te železarne ne dobavljajo jekla pravočasno in po predvideni dinamiki, nam ogrožajo izpolnitev načrta v celoti, posebno pa še glede kvalitetnega asortimana.

V letu 1960 je bilo v Železarni Sisak naročenih 12.000 ton SM jekla, v Železarni Nikšić pa 8200 ton elektro jekla kvalitete Bled in P7M. Naročeno količino jekla smo od Železarne Sisak preko leta v celoti prejeli, docim nam je Železarna Nikšić dobavila samo 7530 ton elektro jekla, ali 670 ton manj kot je bilo naročeno.

v prvem četrtletju 1960 prejeli 2400 ton elektro jekla (Bled in P7M), prejeli pa smo samo 1471 ton jekla kvalitete Bled, ali 670 ton manj, kot je bilo predvideno za prvo četrtletje.

Zaradi take neenakomernosti in nezadostne dobave jekla moramo v naši jeklarni stalno spreminjati kvalitetne programe vlivanja, kar seveda skrajno neugodno vpliva na izpolnitev načrta same jeklarne in s tem v zvezi na kvalitetni asortiman celotne naše blagovne proizvodnje.

Družbeni plan za leto 1961 predvideva 246.416 ton blagovne proizvodnje za prodajo. Za to pro-

Rekordna proizvodnja na Javorniku

Upravni odbor je na svoji seji, dne 18. januarja 1961, obravnaval pismeno vlogo ekonomske enote valjarne Javornik, v kateri ta obvešča, da je valjarna tanke pločevine dosegla v decembru leta 1960 rekordno proizvodnjo pri izdelavi dinamo pločevine, na težki progi pa so dosegli rekordno enodnevno proizvodnjo dne 8. januarja 1961.

Kolektivi obeh obratov zaslužijo vse priznanje za trud in požrtvovalnost pri doseženih rekordnih proizvodnji, zato je upravni odbor sklenil in odobril izplačilo denarne nagrade po 50.000 din vsakemu obratu posebej. Denarne nagrade bodo izročili sindikalnim odborom teh obratov.

Uredništvo Železarja se pridružuje čestitkam delovnim kolektivom težke proge in valjarni tanke pločevine ob doseženih rekordnih proizvodnji ter jim želi novih delovnih uspehov pri izgradnji socializma!

Upravni odbor občinskega stanovanjskega sklada občine Jesenice razpisuje na podlagi sklepa seje z dne 27. januarja 1961

NATEČAJ

za gradnjo stanovanjskih hiš in stanovanj na območju občine Jesenice

1. Stanovanjski sklad občine Jesenice bo dajal po tem natečaju iz sredstev stanovanjskega sklada posojila za:

- gradnjo stanovanj, dograjenih v letu 1962 do zneska 10 milijonov din;
- za dograditev stanovanjskih hiš individualnih graditeljev do zneska 20 milijonov din.

Posojila se morajo uporabiti za gradnjo samo na območju občine Jesenice in to za dograditev obstoječih stanovanjskih objektov v gradnji in za novogradnjo stanovanjskih bokov, stolpičev, vrstnih hiš in stanovanj.

2. Za posojilo se po tem natečaju lahko potegujejo družbeno pravne osebe in fizične osebe v delovnem razmerju pod naslednjimi pogoji:

- posojilo sklada za samsko sobo 200.000 din; garsonjero 500 tisoč dinarjev; enosobno stanovanje 800.000 din; dvosobno stanovanje 1.400.000 din; trosobno stanovanje 1.700.000 din;
- najnižja obrestna mera 1 odstotek;
- najdaljši rok vračanja 30 let.

3. Prosilec je dolžan navesti število in vrsto stanovanjskih enot ter znesek posojila, za katerega zaproša.

4. Prošnje je treba predložiti na predpisani tiskovini, izpolnjeni z vsemi zahtevanimi podatki.

5. Prosilec mora predložiti k prošnji za posojilo dokumentacijo, kot to določa 40. člen Pravil sklada.

6. Prednost pri posojilih bodo imeli prosilci:

- ki prispevajo večji delež lastne udeležbe,
- ki ponudijo večjo obrestno mero,
- ki ponudijo krajši odplačilni rok.

7. Prosilec je dolžan položiti varščino — garancijski znesek 1 odstotek od zneska zaprosenega posojila, katerega izgubi v korist sklada, če odstopi od ponudbe.

8. Za zavarovanje posojila, danega fizični osebi v delovnem razmerju, ista predlaga vknjižbo zastavne pravice na nepremičnino.

9. Prosilci, ki bodo uspeli na natečaju, morajo v 8 dneh po sklenjeni pogodbi vplačati celotni znesek lastnih sredstev (transa 1961). Fizičnim osebam v delovnem razmerju se prizna kot lastna udeležba lastna denarna in materialna sredstva z vloženim delom.

10. Tiskovine — prošnje za prigrisave po tem natečaju in Pravila sklada na vpogled, dobe interese na Zavodu za stanovanjsko in komunalno gradnjo Jesenice, kjer interese tudi oddajajo prošnje za posojilo s potrebno dokumentacijo v zapečateni kuverti, opremljeno z vidno oznako »Natečaj za posojilo« pri občinskem stanovanjskem skladu Jesenice. Rok prigrisave je do 20. februarja 1961.

O izidu natečaja bodo prosilci obveščeni z odločbo o zaključku natečaja najkasneje do 10. marca 1961.

Občinski stanovanjski sklad občine Jesenice

Uspehi medobratnega tekmovanja v decembru

Kakor smo pričakovali, je skupni uspeh v decembru boljši od predhodnega meseca za 183 točk, kar pomeni, da so si obratni v zadnjem mesecu leta prizadevali, da bi izpolnili svoje planske obveze, kar jim je tudi uspelo in se to vidi iz tekmovalnih uspehov, s katerimi smo lahko kar zadovoljni.

Po posameznih propozicijah so uspehi naslednji:

Proizvodnost v kg/h in moža, oziroma din/uro je na splošno nekoliko slabša, dosegli smo skupaj 696 točk, oziroma 169 točk manj kakor v novembru. Devetmesečno povprečno storilnost niso dosegli predvsem: elektro peč zaradi daljših remontov, profilne valjarne,

valjarna 2400 in žebljarna zaradi manjše proizvodnje, oziroma večjega števila porabljenih ur. Narasla pa je storilnost v hladni valjarni in je le za 0,4 odstotka pod devetmesečnim povprečjem, do čim je bila še v oktobru 9,5 odstotka in v novembru za 2,7 odstotka pod povprečjem. Lep uspeh v storilnosti je dosegla tudi opekarna 12,6 odstotka, pa tudi livarna 11,7 odstotka in cevarna 14 odstotka. Profilne valjarne so sicer še negativne, vendar so storilnost izboljšale v primerjavi z novembrom za 3,9 odstotka.

Od strojno-energetskih obratov niso dosegli povprečne realizacije predvsem OTK, mehanična delav-

nica in elektro delavnica, slednja predvsem zaradi visokega števila porabljenih ur, saj je dosegla 242 na zaposlenega na mesec.

Izbraba kapacitet je pa nasproti novembru vidno boljša, saj se je rezultat popravil od -77 na +345 točk v decembru. Dobro izbrabo kapacitet zasledimo predvsem v obratih: plavž, žebljarna, elektroodni oddelek in valjarna 2400, v strojno-energetskih obratih pa so zvišali število opravljenih ur na zaposlenega in mesec: OTK, mehanična, konstrukcijska in elektro delavnica.

Po dveh mesecih brez novatorskih in racionalizatorskih predlogov, j... je bilo v decembru zopet predloženih 6 in je to sedaj razen junija, ko jih je bilo 9, najboljši mesec v tej točki tekmovanja.

Bolovanj do 7 dni je bilo nasproti novembru 363 dni več, kar je poslabšalo skupni uspeh za 121 točk. Nizko število dni bolovanj so dosegli: martinarna, livarne, profilne valjarne, žičarna in OTK, povečali pa so bolovanja: plavž, elektroodni in gradbeni oddelek.

Se slabši je rezultat pri bolovanjih zaradi nezgod, kajti pri teh smo nad devetmesečnim povprečjem za 327 dni in smo te povečali nasproti novembru za 150 dni, oziroma 50 točk. Veliko število dni bolovanj zaradi nezgod so imeli predvsem obrati: martinarna, profilne valjarne, valjarna 1300 in konstrukcijska delavnica, na splošno pa je kar 13 obratov imelo več bolovanj zaradi nezgod, kakor pa znaša njihovo devetmesečno povprečje.

V redu in čistoši se je skupni uspeh v primerjavi z novembrom izboljšal za 20 točk.

Kakor je iz tabele razvidno, je dosegla največ točk cevarna in tako zasedla prvo mesto. Lepe uspehe pa so dosegli še obrati: plavž, opekarna, livarne, jelkovelek, žičarna, elektroodni, Javornik III, gradbeni oddelek in transportni oddelek.

Kolektivu cevarne čestitamo in mu želimo še nadaljnjih uspehov! Če izznamemo mesec januar, nas do zaključka tekmovanja ločijo le še 3 meseci. Vrstni red za 5 najboljših obratov v tekmovanju za najboljšega v letu je: jelkovelek 1938 točk, plavž 1717, elektroodni 1695, Javornik III 1505 in žebljarna 1391 točk.

Se je čas, da se lahko vrstni red spremeni, zato pozivamo vse obrate k čimboljšim tekmovalnim uspehom!

Stane Mugerli

Delo stanovanjske skupnosti pod Mežaklo

Iz razgovora s tajnikom Stanovanjske skupnosti Pod Mežaklo, tov. Jožetom Rozmanom, smo izvedeli, da se ta skupnost močno trudi, da bi kar najbolje opravila svoj obstoj in omogočila stanovanjem vse, kar morajo nuditi stanovanjske skupnosti.

Program njihovega dela za letošnje leto je dokaj pester in se nanaša na sodelovanje in pomoč obstoječih hišnih svetov, dalje za jema naloge in delo socialne komisije, formiranje raznih servisov za usluge državljanom, prav posebno pa se zanimajo za izgradnjo otroških igrišč odprtega tipa, kakor tudi za paviljonske izgradbe, kjer naj bi našle prostor terenske organizacije.

Pozdraviti je treba akcijo Stanovanjske skupnosti za pristočno delo pri izgradnji otroških igrišč in pripravo gradbenega materiala za gradnjo omenjene stavbe, ki naj bi predvidoma stala na

križišču Mencingerjeve in Jeralove ulice (pred Sušnikom). V decembru in januarju so naredili 60 udarniških ur za pripravljanje potrebne opeke, 36 ur pa bodo plačali na račun tistih, ki bodo obvezne udarniške ure raje nadoknadili z denarjem. S tem delom računajo, da bo gradnja te stavbe zahtevala le okoli 650.000 din denarnih sredstev, kljub temu, da predračun za gradnjo prikazuje 2.500.000 dinarjev.

Na podoben način bodo tudi obnovo in na novo izdelali potrebne rekvizite za otroška igrišča, ki jih imajo že v delu.

To je le nekaj o delu Stanovanjske skupnosti Pod Mežaklo, ki si je za letošnje leto pripravila bogat delovni program.

Popravek

V 2. številki časopisa »Železar« se je v članku »S seje ObLO Jesenice vrnila napaka in bi se moral stavek v poglavju »Produktivnost dela« pravilno takole glasi: »Čeprav železarna presega predvideni porast produktivnosti le za 7 odstotkov, kar vpliva tudi na področje vseh panog, je ta zadovoljiv, upoštevajoč, da je že letni načrt ta porast visoko postavil.«

DOSEŽENI USPEHI V TEKMOVANJU V MESECU DECEMBRU 1960

	PLAVŽ	MARTINARNA	ELEKTRO PEČ	OPEKARNA	LIVARNE	PROF. VALJAR	VALJARNA 2400	ŽEB. VALJARNA	VALJARNA 1300	JELKOVLEK	HLAD. VALJ.	ŽIČARNA	CEVARNA	ŽEB. VALJARNA	ELEKTROODNI	ENERGIJA	OTK	MEHAN. DEL.	KONSTR. DEL.	ELEKTRO DEL.	JAVORNIK III.	GRADB. ODD.	PROMET	TRANSPORT
Produktivnost	+40	+15	-40	+126	+117	-37	-13	+6	+32	+65	-4	+73	+140	-18	+65	-3	-32	-91	+17	-82	+99	+123	+17	+81
Izkoriščanje kapacitet	+45	+15	-5	-22	+1	-22	+31	+18	+17	+9	+3	-7	+10	+50	+65	-110	+86	+68	+55	+43	-22	+32	-44	+29
Novatorski in racionaliz. predlogi		+10					+10											+10		+10	+20			
Bolovanje do 7 dni	-3	+11	-1	+4	+15	+13	-1	+4	+5	+6	+13	+20	+4	+5	-7	-1	+10	-5	+5	+1	-3	-18	-5	+1
Bolovanje zaradi nezgod	+6	-44	-7	+4	+13	-29	-4	+5	-21	+4	-3	-4	-4	-2	-6	-	-4	-9	-18	+2	-	+1	+7	+4
Red. čistota	+10	+10	+15	+15	+15	+10	+10	+10	+15	+15	+15	+20	+15	+15	+15	+15	+15	+15	+10	+20	+10	+15	+10	+10
Skupaj točk:	+98	+17	-38	+127	+161	-65	+33	+43	+48	+99	+24	+102	+165	+150	+132	-99	+75	-12	-69	-6	+104	+153	-15	+25

stotka od osnove po 25. členu 2. točke pravilnika o nagrajevanju.

Obracun osebnih dohodkov za vse leto 1960 pa nam pokaže naslednje:

Ekonomska enota je v letu 1960 dosegla po enoti izdelka 488 milijonov 780.522 din osebnih dohodkov ali 51.937.893 din viška, kar predstavlja povprečno na mesec 11,89 odstotka od izplačil po merilih o nagrajevanju.

Obracun stroškov proizvodnje pa je izkazal znižanje lastne cene za 64.133.797 din, kateri povišuje enoti udeležbo na osebnih dohodkih za 10.587.667 dinarjev. Na ta način znaša skupna razlika med doseženimi in izplačanimi osebnimi dohodki 62.525.560 din ali

14,31 odstotka izplačanega osebnega dohodka.

Od tega je bilo kolektivu ekonomske enote že izplačano 44 milijonov 778.975 din ali povprečno 11,92 odstotka od osnove.

Enota pa ima v izravnalnem skladu še 17.746.585 din, o katerih koriščenju odloča obratni delavski svet.

Strojno-energetska enota

Na osnovi udeležbe na proizvodnih ekonomskih enotah in na podlagi lastnih kriterijev je enota dosegla po količini proizvodnje 11.144.966 din viška osebnih dohodkov ali 15,98 odstotka od izplačil po merilih nagrajevanja. Zaradi doseženega zvišanja lastne cene se enoti zmanjša udeležba na

osebni dohodku za 673.696 din, tako da znaša celotna razlika med doseženimi in izplačanimi osebnimi dohodki 10.471.270 din ali 17,37 odstotka od osnove.

Obracun osebnih dohodkov za leto 1960 pa nam pokaže, da je ekonomska enota dosegla v tem letu po enoti izdelka 972.951.185 dinarjev osebnih dohodkov, oziroma 99.093.363 din viška, kar predstavlja povprečno 11,34 odstotka.

Po obracunu stroškov proizvodnje pa je enota dosegla znižanje lastne cene in s tem udeležbo pri osebnih dohodkih za 52.708.782 dinarjev. Skupno doseženi višek osebnih dohodkov znaša torej 151.802.145 din. Od tega je bilo že (Dalje na 5. str.)

Obračun osebnih dohodkov po enoti izdelka za mesec december in leto 1960

Obračun osebnih dohodkov po enoti izdelka nam je dal v tem mesecu naslednje rezultate:

Topilnice

Ekonomska enota topilnic je v mesecu decembru dosegla po količini proizvodnje 10.827.330 din viška osebnih dohodkov, ali 20,08 odstotka od izplačil po merilih nagrajevanja, kar je odraz visoko dosežene proizvodnje.

Po drugi strani pa nam je obracun stroškov proizvodnje izkazal znižanje lastne cene, in sicer v glavnem na račun stroškov remonta in inventurnem višku rude za 110.600.663 din, kar povišuje enoti osebne dohodke še za 23 milijonov 93.433 din. Celotna razlika med izplačanimi in doseženimi osebnimi dohodki po enoti izdelka in doseženim znižanjem znaša 33.920.763 din. Ker pa enoti ni več potrebno odvajati sredstva v izravnalni sklad obrata, je ostala celotna razlika za izplačilo, kar predstavlja 73,88 odstotka od osnove po 2. točki 25. člena pravilnika.

Če pa po drugi strani pogledamo še rezultat proizvodnje in pa osebne dohodke, ki jih je enota dosegla na tej osnovi, dobimo za leto 1960 naslednje: da je enota dosegla 96.630.263 din viška osebnih dohodkov ali povprečno 15,62 odstotka od izplačil po merilih nagrajevanja. Z doseženim znižanjem lastne cene pa je dosegla še 26.025.861 din osebnih dohodkov. Tako znaša celotna razlika med doseženimi in izplačanimi osebnimi dohodki za leto 1960 122 milijonov 656.124 din. Od tega je bilo že izplačano kolektivu EE 102 milijona 873.907 din ali povprečno 19,72 odstotka od osnove.

Ekonomska enota pa ima v izravnalnem skladu obrata še 19 milijonov 782.217 din osebnih dohodkov, o koriščenju teh pa odloča obratni delavski svet.

Valjarne

Ekonomska enota valjarn je po količini proizvodnje v mesecu decembru dosegla 5.676.613 dinarjev viška osebnih dohodkov ali 8,36 odstotka od izplačil po merilih nagrajevanja. Pri doseženem znižanju lastne cene 29.110.250 dinarjev pa je enota dosegla udeležbo še 7.754.993 din osebnih dohodkov. S tem znaša skupna razlika med izplačanimi in doseženimi osebnimi dohodki 13.431.606 dinarjev in ji ta ostane za izplačilo, kar znese 23 odstotkov od osnove.

Celoten obracun osebnih dohodkov za leto 1960 pa nam pokaže naslednje:

Ekonomska enota je v letu 1960 dosegla 815.543.091 din osebnih dohodkov po enoti izdelka ali 67 milijonov 75.076 din viška, kar znese povprečno na mesec 8,96 odstotka od izplačil po merilih nagrajevanja.

Pri obracunu lastnih stroškov pa je dosegla znižanje lastne cene in s tem dosegla udeležbo 54 milijonov 772.006 dinarjev osebnih dohodkov, tako da znaša skupna razlika med izplačanimi osebnimi dohodki po merilih o nagrajevanju in doseženimi po enoti izdelka 121.847.082 din. Od tega je že bilo izplačano kolektivu ekonomske enote 81.830.608 din ali povprečno na mesec 12,80 odstotka od osnove čl. 25. točke 2. pravilnika.

V izravnalnem skladu pa ima ekonomska enota še 40.016.474 din sredstev, o koriščenju istih pa bo odločal obratni delavski svet.

Ekonomska enota predelovalnih obratov

Ta ekonomska enota je v mesecu decembru dosegla po količini proizvodnje 5.286.241 din viška osebnih dohodkov ali 13,26 odstotka od izplačil po merilih nagrajevanja. Pri doseženem znižanju

Kemični laboratorij v Železarni

Na osnovi zakona in uredbe o določanju in kontroli kvalitete proizvodov so bili v železarnah in drugih industrijskih podjetjih ustanovljeni leta 1948 »Oddelki tehnične kontrole — OTK«. Ti imajo nalogo, da rešujejo kvaliteto problematiko podjetij. Z nadziranje vseh elementov proizvodnje naj bi OTK reševal problematiko v smislu izboljšanja tehnoloških procesov in s tem kvalitete polizdelkov in izdelkov.

Kemični laboratorij v naši železarni je obstojal že dolgo, ker so kmalu spoznali, da so za dobro vodenje potrebne določene kemične preizkušnje. Najprej je obstojal samo majhen oddelek za potrebe martinarne, v katerem so analizirali jeklo na 1 ali 2 elementa. S postavitvijo novih SM in elektro peči, z zgraditvijo generatorjev in visokih peči pa se je tudi kemični laboratorij povečal. Pokazalo se je namreč, da je za dobro vodenje vseh teh obratov treba imeti kontrolo nad vsemi surovinami in izdelki, če naj bo produkcija rentabilna.

Kemični laboratorij se je v naši železarni posebno močno razvil in razširil svojo dejavnost v letih po drugi svetovni vojni in krog svojega dela še vedno razširja.

Naloga kemičnega laboratorija je, da opravlja kvaliteto kontrolo vseh surovin, polizdelkov in izdelkov in kontrolira tehnološke procese s kemičnimi analizami. O izvršeni kontroli izstavlja izvide in jih daje prizadetim obratom, da lahko pravilno usmerjajo svoje delo. Po svoji funkcionalnosti je kemični laboratorij razdeljen v naslednje oddelke: laboratorij kvalitete kontrole surovin, glavni laboratorij, tehnološki laboratorij, laboratorij za jeklarne in laboratorij za šamotarno.

Laboratorij kvalitete kontrole surovin ima zaposlenih 21 kvalificiranih vzorkovalcev. Njihova glavna naloga je, kot že naslov pove, kontrola surovin. Asortiment surovin, ki jih prejema železarna, je zelo velik, saj presega število 50. V glavnem so to mineralne surovine, goriva, priklade, litine itd. Vse te surovine morajo biti kontrolirane iz dveh vzrokov: da ugotovimo, če je kvaliteta ustrezna predpisu za uporabo v železarni, oziroma pogodbi s kupcem glede na granulacijo in na vsebnost koristnih in škodljivih elementov in pri nekaterih na mehanske lastnosti in da vodja v produktivnem obratu pozna sestav surovin in lahko pravilno dozira dodatke in vodi tehnološki proces. Kvaliteto ugotavljamo s pomočjo kemične analize in fizikalnih in mehanskih preizkušenj. Točnost in pravilnost analiz in vseh drugih preiskav je v prvi vrsti odvisna od pravilnega in strokovnega jemanja in priprave povprečnega vzorca. Vzorci morajo predstavljati prerez po velikosti zrn in kvalitete. Jemanje in pripravo vzorcev je treba opravljati po domačih standardnih predpisih, v primeru uvoženih surovin pa po mednarodnih predpisih. Vsaka nadaljnja preiskava, kemična ali fizikalna, je v primeru nepravilno vzetih in pripravljenih vzorcev brez pomena, ker ne daje realnega rezultata. Torej je glavna naloga oddelka za kontrolo surovin točen pregled nad dohodkom vseh surovin in priprava vzorcev. Poleg tega ugotavljajo še mehanske in fizikalne lastnosti surovin kot trdnost, obrabo, nasipno težo kokska, granulacijo premogov, rud itd.

OBRAČUN OSEBNIH DOHODKOV PO ENOTI IZDELKA

(Nadaljevanje s 4. str.)

izplačanih kolektivno ekonomske enote 108.015.140 din ali povprečno mesečno 14,86 odstotka od osnove po pravilniku.

Predračunska enota

Predračunska enota je na osnovi udeležbe povprečnih uspehov proizvodnih ekonomskih enot dosegla v mesecu decembru 8 milijonov 474.935 din viška osebnih dohodkov, oziroma 32,20 odstotka od osnove po 2. točki 25. člena pravilnika.

Z. P.

Del pripravljavcev pa pripravljajo vzorce prvih vzorcev in končnih vzorcev SM in elektro peči in grodlja v martinarni in jih pošilja v analizo v laboratorij jeklarne.

V glavnem laboratoriju 15 kvalificiranih analitikov kemično analizira vse prispele surovine, vsipne surovine za plavž, priklade za martinarno in elektro peč, surovine in izdelke elektrodnega oddelka, žlindre itd. Dalje ugotavlja kvaliteto bele pločevine, pocinkane žice, pocinkanih cevi in drugih polizdelkov in izdelkov podjetja. O analizah izstavlja izvide obratom. V primeru neustrezne kvalitete se na podlagi analiz izvrše reklamacije pri prodajalcu. Dalje opravljajo v glavnem laboratoriju izmenjalne analize s prodajalci. Rezultati teh analiz služijo za obračun s prodajalci.

Analize potekajo v glavnem po modernih fizikalno-kemičnih in kompleksometričnih postopkih, ki so bili uvedeni v zadnjih letih. Metode analiziranja so sorazmerno dobre in moderne, vendar pa z aparati naš laboratorij precej zaostaja za modernimi laboratoriji te vrste v svetu.

Tehnološki laboratorij v glavnem analizira goriva in maziva, to je koks, premoge, razna olja, mazut, generatorske in druge pline, vode itd. Poleg tega sodeluje še z raziskovanjem tehnoloških procesov v obratih kot n. pr. z luženjem, razmaščevanjem bele pločevine in podobno.

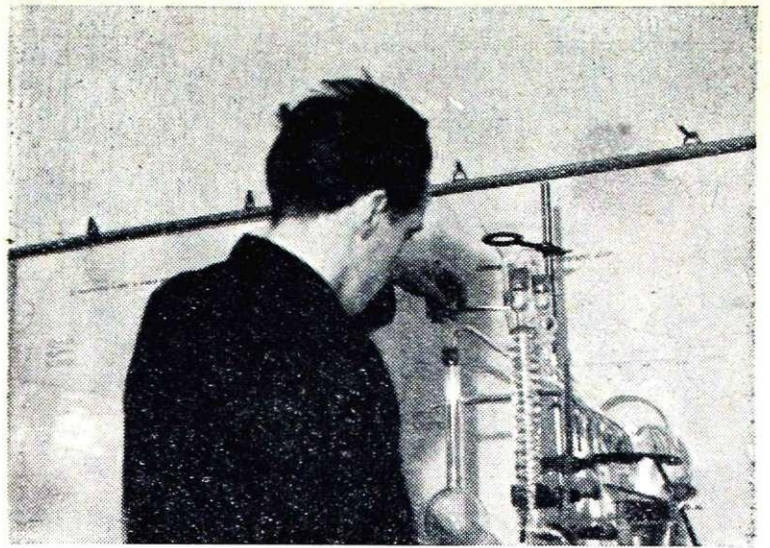
Laboratorij za jeklarne analizira vzorce za SM in elektro peči. Na podlagi teh rezultatov vodijo mojstri rafinacijo v pečeh. Zato morajo biti te analize izvršene v čim krajšem času, da lahko izdelamo predpisano kvaliteto jekla. Vzorce, ki jih pripravljajo navrtajo, po cevni pošti dostavijo v laboratorij, kjer jih s hitrimi fotometričnimi in titrimetričnimi postopki ali s sežigom analizirajo na zelene elemente. Rezultate telefonsko takoj javijo vodji peči. Poleg

analize prvih vzorcev v laboratoriju jeklarne analizirajo tudi grodelj opraviti analize prvih vzorcev jeklarskih peči, da ugotovijo kvaliteto izdelkov.

Kljub temu, da imamo izdelane hitre analitske metode, ne moremo mo opraviti analize predvzorcev na gotove elemente, kot so Cr, Si, Ni itd., v tako kratkem času, da bi se vodje peči ravnali po teh rezultatih tudi pri visokolegiranih kvalitetah. Zato smo v perspektivnem planu predvideli avtomatski analizator »Quantovac«, kjer bo možno izvršiti analizo na vse elemente s predpripravo vzorca v 5-7 minutah in bo izključen subjektivni faktor napak.

Laboratorij za šamotarno opravlja kontrolo nad surovinami, ki jih uporablja šamotarna, dalje kontrolo tehnološkega procesa šamotarne in ugotavlja kvaliteto končnih izdelkov s kemičnimi analizami in preiskavo mehanskih in fizikalnih lastnosti.

Kot vidimo, je delo kemičnega

Aparat za hitro določanje dušika v jeklu

laboratorija zelo obsežno, pestro in odgovorno. Zaradi vedno večjih zahtev po kvalitetnejših izdelkih se število določitev vsak dan večja in tudi krog dela se vedno bolj razširja. Treba bo raziska-

ti vpliv plinov in nekovinskih vključkov na kvaliteto jekla, razširiti kvaliteto kontrolo v opelkarni in navezati še tesnejše sodelovanje s proizvodnimi obrati.

L. S.

Za vzgojo kadrov SZDL

Vedno širša društvena aktivnost delovnih ljudi bo razvijala njihovo ustvarjalno pobudo v vseh smereh, hkrati pa jih bo seznanjala s konkretnimi problemi socialistične graditve.

SZDL kot najbolj močna politična organizacija v našem družbenem dogajanju si mora prizadejati, da bodo prebivalci naše občine sodelovali pri odrejanju in izvajanju politike ljudskega odbora ter organov družbenega in delavskega samoupravljanja.

Za izvajanje teh pomembnih nalog ter za osvojevanje novih oblik dela se morajo najprej krajevna vodstva organizacij SZDL spoprijeti s temi nalogami ter uvažati nove metode dela v odboru,

uvesti pa bo treba tudi aktivnejše prijeme in načine dejavnosti.

Za usposabljanje vodstev krajevnih odborov SZDL je komisija za idejno politično in vzgojno delo pri Občinskem odboru SZDL naše občine pripravila program seminarjev za ta vodstva, ki bodo v februarju in marcu.

Program seminarjev bo obsegal 8 ur predavanj in 6 ur konzultacij. Na predavanjih bodo zajete naslednje teme:

1. Naloge na področju izgradnje komunalnega sistema.
2. Statut SZDLJ — organizacijsko politične naloge. Usmerjanje dela ostalih družbenih organizacij.
3. Organizacijska struktura organizacij SZDLJ do KO ZSDEL.
4. Analiza dosedanjega dela s smernicami za bodoče delo Krajevnega odbora SZDL, kako izboljšati idejnost članstva SZDL.
5. Družbeno upravljanje v komuni stanovanjske skupnosti, krajevne skupnosti, krajevni odbori itd.
6. Izeradnja socializma. V kongres SZDL Slovenije.

Predavali bodo člani občinskega političnega predavateljskega aktivna in bodo poizkušali svoje teme čim bolj konkretno prilagoditi krajevnim razmeram ter problematiki krajevnih odborov SZDL.

Seminarji bodo v naslednjih centrih: v Kranjski gori za Rateče, Kranjsko goro, Podkoren in Gozd Martuljek, v Dovju-Mostrani, na Plavžu za Hrušico. Planirano pod Golico in Plavž, Pod Me-

žaklo za teren Sava in Pod Mežaklo, na Javorniku za Javornik, Koroško Belo, Javorniški rovt, Blejsko Dobravo ter Kočno, v Žirovnici za območje vseh osmih podružnic.

Seminarja se bodo udeležili vsi člani krajevnih odborov SZDL, odborov podružnic, sekretariatov sekcij ter vodstev mladinskih aktivov.

S primerno organizacijo, zavestno disciplino s strani udeležencev bodo seminarji veliko pripomogli k nadaljnjemu razvoju in utrditvi vloge ter mesta organizacije SZDL.

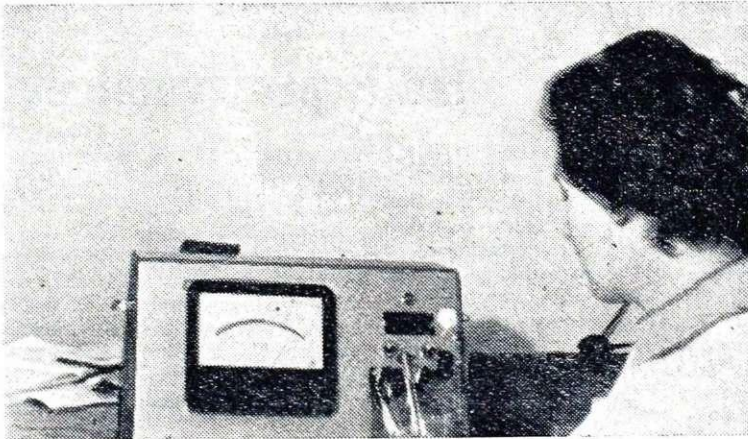
Zavedati se moramo, da Socialistična zveza ne postavlja pred svoje članstvo, pa tudi ne pred ostale državljane dokončnih rešitev družbenih problemov v praksi, temveč izvaja široko borbo mnenj, kjer se utrjujejo stališča in iščejo najboljše rešitve.

Sproščena mnenja, ki se porajajo iz socialističnih izhodišč, dajejo zadostno idejno trdnost za akcijsko enotnost organizacij Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije.

bo.

PREKLICI

Preključujemo izkaznice za vstop v železarno, ki se glasijo na naslednja imena: Jure Tomaz, šamotarna; Marija Tomazin, komunalni oddelek; Marija Skufca, jeklovlek; Drago Blaženovič, plavž — in jih smatramo za neveljavne.

Delo s PH-metrom v OTK

Toplota, rentabilnost in perspektivni načrt

Pri izdelavi perspektivnega načrta so upoštevali v obratu toplotne energije: Velox kotel, parne kotle na odvodno toploto SM peči in parne kotle na Javorniku.

Z Velox kotlom predvidevamo izpopolnitev vrzeli pri oskrbi energije, ki se pojavlja ob sušnih mesecih in pozimi, ko je večja potreba po ogrevni pari.

Kotle za odvodno toploto SM peči bodo postavili ob novih pečeh, z njimi pa bodo izkoriščali toploto odvodnih plinov, kakor so to delali že pred tridesetimi leti. Zdaj imamo v martinarni štiri parne kotle in jih zaradi večje kapacitete kurijo s plavžnim plinom, ki bodo pa odstranjeni.

S parnimi kotli, ki bodo postavljeni v posebni energetske zgradbi na Javorniku, bomo zadostili vsim potrebam po industrijski ogrevni pari in pari za higienske potrebe v vseh obratih valjarne na Javorniku.

S postavitvijo teh naprav bomo krili vse potrebe naših obratov, medtem ko bomo vprašanje ekonomičnosti obratovanja in maksimalne rentabilnosti investicijskih

založb v veliki meri zanemarili. Zakaj?

Zelo pogosto prebiramo tehnično literaturo ter uživamo nad dosežki sodobne tehnike. Več kot 20 let je v svetu praksa, da zastarele toplotne obrate modernizirajo na ta način, da namesto starih kotlov, ki s svojo nizko kapaciteto, nizkim pritiskom in temperaturami ne ustrezajo več, zlasti glede ekonomičnosti, postavljajo kotle s čim večjo kapaciteto ter z večjim pritiskom in temperaturo. V nasprotju s tem pa ostajajo stari parni turboagregati še nadalje v proizvodnem procesu. Celotna rešitev problema je v tem, da se med novim kotlom in starimi turboagregati postavi protitlačni turboagregat, katerega odcepi, oziroma protitlak (izpuh) ustreza vstopnim pritiskom že obstoječih.

Tak način modernizacije je v neštetih toplotnih obratih širom po svetu v veliki meri izboljšal toplotni učinek, analogno s tem pa tudi znatno pocenil proizvodnjo. Ker se zlasti v zadnjem času postavlja vprašanje ekonomičnosti in pocenitve proizvodov na prvo mesto, bi ne bilo odveč posvetiti

temu vprašanju dokaj več pozornosti.

Kot že uvodoma rečeno, bodo postavljeni pri SM pečeh štirje novi parni kotli na odvodno toploto; sedanji kotli, ki so preurejeni na kurjenje s plavžnim plinom, naj bi bili odstranjeni, na Javorniku pa bi postavili dva nova, kurjena s premogom.

Če hočemo biti res dobri gospodarji, ne smemo mimo dejstva, da je ekonomsko nujno tudi na Javorniku izkoristiti vso razpoložljivo odvodno toploto, ki pa je ni malo! Če na prvi pogled lahko ugotovimo, da bi izkoriščanje vse tamkajšnje razpoložljive odvodne toplote več kot zadostilo potrebam valjarne, s tem pa bi odpadla novogradnja kotlovnice in nabava novih parnih kotlov (400 milijonov din), če bi v ta namen uporabili kotle, ki naj bi bili nadomeščeni z novimi na odvodno toploto SM peči. Pri dosedanjih parnih kotlih ob martinarni so bile namreč v zadnjem času zamenjane vse grelne cevi, to pa pomeni, da kotli še niso za staro železo in bi jih lahko uporabili na Javorniku. Pri dosledni smotrnosti bi nobena indu-

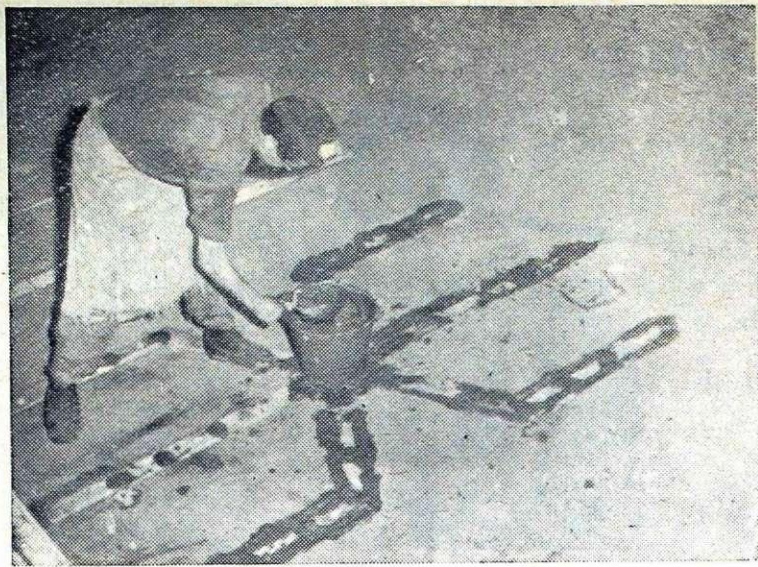
strijska plinska peč ne smela biti brez izkoriščanja dragocene toplote dimnih plinov, ki dosegajo temperaturo tudi nad 800°C. In končno, tudi prihranek 18.500 ton premoga na leto, v vrednosti okrog 80 milij. din ni nobena malenkost.

Predvidene naložbe po perspektivnem planu:

a) Velox kotel (dopolnitev in montaža 200 milijonov din in

b) parni kotli Javornik 400 milij. din; v skupnem znesku 600 milij. din bi lahko porabili za nabavo modernega parnega kotla 60 t/h, 80 at, 520°C, s prodajo Velox kotla in sedaj nerabnega protitlačnega turboelektroagregata MAN/AEG pa bi zagotovili sredstva za nabavo novega protitlačnega turboagregata, s katerim bi proizvajali pri polnem pretoku pare (60 t/h) okoli 4000 KW efektivne energije pri največ 10 odstotni višji porabi goriva.

Nujno je, da predloženo mnenje študijsko obdelajo poklicni strokovnjaki, upoštevajoč res vse dosežke sodobne industrijske tehnike in ekonomike. Če obdelano gradivo investicijskega programa pa bi bilo treba ustrezno spremeniti, oziroma dopolniti s to varianto, saj bomo edino z najsmotrnejšim gospodarjenjem kos velikim nalogam v bližnji prihodnosti.

V livni jami

Kolektiv martinarne pred novimi nalogami

V januarju je sklical sindikalni odbor martinarne sestanke delovnega kolektiva, na katerih je bilo prebrano poročilo o proizvodnih uspehih v letu 1960 in istočasno tudi o nalogah, ki stojijo pred kolektivom v letošnjem letu. Sestanki so bili po izmenah in se jih je udeležilo veliko število članov kolektiva, ki so z zanimanjem poslušali šefa EE topilnic, ing. Prešerna.

Iz glavnih obratovalnih pokazateljev za leto 1960, ki so bili napisani na veliki tabli, je bilo razvidno, da je martinarna proizvedla z istimi peči in enako posado 18.852 ton jekla več, kot v letu 1959. To so dosegli z bolj-

šim obratovanjem peči, saj se je skupna storitev dvignila od 5,72 t/h na 5,99 t/h, z znižanjem neproduktivnih zastojev (popravila dna, vroči remont) od 8,2 % na 4,0 % in z izboljšano izrabo koledarskega fonda, kar so dosegli s skrajšanjem zidarskih remontov, po zaslugi industrijskih zidarjev. To zadnje je omogočilo enomesečno obratovanje s sedmimi pečmi, ki se je izkazalo v vsakem oziru za pozitivno. Edina negativna točka v pokazateljih preteklega leta so zastoji zaradi čakanja na vložek, ki so precej narasli v primerjavi z letom 1959, za kar je delno krivda v občasem pomanjkanju vložnega materiala, delno pa v ozkih prometnih grih. Ob koncu leta se je situacija s priključitvijo »Sava« žerjava precej izboljšala in zato tudi za letošnje leto kaže v tem pogledu boljše.

Letos čakajo kolektiv martinarne velike naloge, ker je družbeni načrt postavljen na 313.000 ton SM z ozirom na zalogo ingotov in bram jekla. Situacija v valjarnah, namreč ni najbolj rožnata, ker so potrebe večje, kot pa proizvodne kapacitete martinarne. Zato je bilo treba naročiti večje količine

ingotov v drugih železarnah, ki so za cca 10.000 din pri toni dražji, kot ingoti proizvedeni v naši železarni, na drugi strani pa je njihova dobava letos, posebno pa še v prvem kvartalu, zelo problematična. Zato je potrebno, da izdelamo v naši martinarni čim več jekla in po vsej verjetnosti bo treba že postavljeni načrt prekoračiti, da ne bodo ostale valjarne brez vložka.

Za dosego tega cilja bo treba čim bolj forsirati obratovanje samih peči, skrajšati neproduktivne zastoje, posebno čakanje na vložek in čim bolj skrajšati glavne remonte peči, tako da bo mogoče večkrat obratovati s sedmimi pečmi. Poleg tega je v načrtu določena rekonstrukcija na peči M (6), ki bo omogočila zvišanje vložka in s tem tudi večjo proizvodnjo.

Pri vseh teh naporih, za dosego čim večje proizvodnje pa ne bomo smeli pozabiti na kvaliteto, kajti brez dvoma je najvišji cilj celotnega kolektiva naše železarne, da poleg velike proizvodnje dosežemo visoko kvaliteto svojih izdelkov, ker bo samo ta zagotovila naš obstoj tudi v bodoče.

K.

Občni zbori sindikal. odborov zaključeni

Kakor vsako leto so tudi letos izvoljeni novi sindikalni odbori. Priprave za same občne zборе so terjale več časa in so lahko nudile dovolj dobrega materiala v referatih predsednikov dosedanjih odborov in za razprave.

Če analiziramo delo občnih zborov, lahko ugotovimo, da so nekateri več, drugi manj zajemali delo v preteklem letu in naloge, ki stoje pred posameznimi novizvoljenimi sindikalnimi odbori.

Ugotavljanje in predvidena dejavnost zajema predvsem probleme v proizvodnji, s katerimi se posamezni obratni kolektivi srečujejo, kako so jih in kako naj bi jih v bodoče reševali. Popolnoma korektno so bila izrečena mnenja o letošnjem proizvodnem načrtu. Strinjali so se s postavljenimi količinami in asortimanom, postavili pa so zahteve po dobri tehnični pripravi proizvodnih naprav, da je treba zagotoviti tehnične pogoje za normalno delo in zagotoviti takšne surovine in polizdelke, ki bodo zagotavljali tudi asortimansko in kvaliteto izpolnitev načrta. Rezultat tega večjega zanimanja je vsekakor v lanskem letu uvedeno nagrajevanje po enoti izdelka, ki je bolj stimulativno in finančno učinkovitejše. Tudi predlog, da bi prešli v letošnjem letu na nagrajevanje po enoti izdelka po obratih, že poraja večje prizadevanje in razprave, kakšni naj bodo ukrepi za čimvečje proizvodne uspehe. Razveseljivo pri vsem pa je, da je tudi proizvajalec začel postavljati vprašanja in dajati predloge. Ta proizvajalna aktivnost se odraža tudi na razpravah o samih proizvajalnih sredstvih, o njih nabavi, kvaliteti in ceni. — Posameznim obratnim kolektivom ni več vseeno, koliko časa jim neko naročeno proizvajalno sredstvo služi in kakšna je njegova kvaliteta. Na nekaterih občnih zboreh so obravnavali rekonstrukcijo podjetja in smatrali za potrebno, da se celoten kolektiv seznani s predvidenimi investicijskimi deli.

Posamezni občni zbori so razpravljali o delavskem samoupravljanju, o delu centralnega in obratnih delavskih svetov. Obravnavanje tega vprašanja bi po mnenju Izvršnega odbora moralo biti bolj prizadevno in podprto s posameznimi predlogi, kako za samoupravljanje in odločanje pripraviti vsakega posameznika, kako priti do tega, da bodo od spodaj navzgor prihajali predlogi, oziroma posamezni zahtevki za uveljavljanje takih predlogov, ki bi pripomogli k še uspešnejšemu delovanju in uveljavljanju delovnega kolektiva. Zato bodo o poglobljanju samoupravljanja v podjetju morali razpravljati občni zbori sindikalnih podružnic, posebno pa še letna konferenca sindikalne organizacije podjetja. Precejšen del poročila in razprave je obravnaval skrb za delovnega človeka v podjetju in izven njega. Razpravljali so o vseh oblikah te skrbi. Topli obrok prejemajo sedaj vsi člani kolektiva, razprava pa je omenila tudi urejanje higienskih prostorov in higiensko-tehnično zaščito v podjetju. Kritizirali so predvsem take

člane kolektiva, ki nočejo uporabljati navodil in zaščitnih sredstev, ki jih predpisuje HTZ. Opozoriti je treba predvsem novozaposlene, katerim se pripeti največ nesreč prav zato, ker ne upoštevajo pravil o zaščiti. Vsi občni zbori so obravnavali tudi organizacijo raznih izletov, ogledov raznih predstav in razstav, zlasti pa so razpravljali o tem, kako so člani preživljali oddih v naših počitniških domovih in kampingu. Sredstva, ki so bila vložena v te namene, so po ocenah dosegla svoj namen.

Rezultati, doseženi v lanskoletnih obratnih in medobratnih športnih tekmovanjih, so bili tudi predmet razprav. Nekateri občni zbori so posebej poudarili, da je za športno razgibanost treba storiti še več. Zlasti je treba v ta tekmovanja vključevati mlajše člane kolektiva, pri katerih bi bil odziv lahko veliko večji. Izraženo je bilo tudi zadovoljstvo, da se v ta športna tekmovanja lahko vključujejo tudi svoji članov kolektiva.

Našteti problemi so bili v razpravah na obratnih občnih zboreh samo osnova in najčešči predmet razgovorov. Poleg teh so namreč poročila in razprave obravnavale še mnogo tekočih in perečih vprašanj, ki zanimajo članstvo in s kakršnimi se srečujejo tudi odbori.

Ob zaključku občnih zborov lahko ugotovimo, da so bili uspešno zaključeni. Nekatere večje, drugod manjša udeležba članstva naj bi bila kar zadovoljiva. Zaključki občnih zborov, z izvedbo kulturnih programov in lastni izvedbi, ali v izvedbi DPD Svoboda in medsebojni sproščeni pogovori, so dali pečat zadovoljstva vsem udeležencem. Če bodo, kar upamo, novizvoljeni sindikalni odbori realizirali sprejete sklepe in v svoji mandatni dobi s pomočjo podružničnih odborov in IO sindikata uspešno delovali, potem lahko pričakujemo, da bo članstvo zadovoljno in bo čez leto dni tudi bolj številčno podajalo obračun svojega dela.

Po končanih občnih zboreh po obratih stojimo pred občnimi zbore podružnic, ki so z razpravami na občnih zboreh po obratih

in s svojim enoletnim delovanjem dobili dovolj gradiva, da svoje občne zборе kvaliteto pripravijo. Vsekakor morajo temeljiteje razpravljati o nagrajevanju po enoti izdelka po obratih, o organizaciji in kompetencah organov delavskega samoupravljanja.

Željalna s številnim strojnim parkom za izdelavo žičnikov, bo-deče žice in vzmeti, dela večkrat preglavice vzdrževalcem in tudi žebjarjem. Posebno pozornost je treba posvetiti izdelavi orodja ter vseh drugih strojnih delov, ki morajo biti iz raznih vrst jekel in kaljeni.

Za obdelavo, kaljenje delov in orodja, uporabljajo vzdrževalci kovaški ogenj na oglje, ki pa spričo napredka tehnike ne ustreza, ker je oglje nekvalitetno in se material zaradi vpihavanja zraka nepravilno segreva, pojavi pa se tudi nevarnost naoglicenja, kar

povzroča prekomerne lome in večjo obrabo strojnih delov. Največje težave nastopajo pri jeklu OC 100, iz katerega izdelujemo vse čeljusti, nože in ostale strojne dele. Zato bi bilo zelo koristno in potrebno zgraditi v obratu srednje veliko električno kalilno peč, ki bi omogočila večjo storilnost in boljše kvaliteto vseh proizvodov, predvsem pa bi se zmanjšali zastoji. Ker izvedba naprave ne bi zahtevala velikih denarnih sredstev, predlagamo ODS, da to drobno investicijo vzame v program, obratovodstvo žebjarne pa naj pri tem pove svoje mnenje.

Rešeta v čistilnici žebeljev so v žebjalni problem, ki predstavlja ozko grlo pri osvajanju kvalitete žičnikov, namenjenih za izvoz. — Ustreči zahtevam zunanjih kupcev je v tej čistilnici praktično skoraj nemogoče, saj zastarele naprave ne zmorejo kvalitetno očistiti povprečno 30 ton žičnikov v 8 urah. Le požrtvovalnost delavcev, ki delajo v čistilnici, omogoča, da dosegamo še kolikor toliko zadovoljivo kvaliteto. Nujno bo treba mehanizirati celoten proces čiščenja, ki je še preveč težkega značaja in spričo prekomernega prahu in fizičnega dela več kot naporen.

Ker je bilo o rekonstrukciji čistilnice in rešet že dovolj govora, bi kolektiv žebjarne želel točno slišati, ali se je stvar že premaknila z mrtve točke.

Alojz Zupanek

Iz Kluba mladih proizvajalcev

Klub mladih proizvajalcev v naši železarni je eden prvih klubov te vrste v Sloveniji, zato ima za seboj že precej pestro razvojno pot in upamo, da bo lahko šel v bodoče tudi vzporedno s tehničnim razvojem naše tovarne in z razvojem organov družbenega upravljanja.

Prva naloga tega kluba je, da omogoči tistim mladim ljudem, ki hočejo žrtvovati del svojega prostega časa, da se seznanjajo z vsemi problemi naše proizvodnje. V klubu imajo priložnost, da svoje stališče do aktualnih problemov, ki jih zaenkrat še ne rešujejo, izrazijo in prilagodijo in se tako uvajajo v delo, ki jim bo nekoč naloženo, da bodo zanj dobro pripravljeni in bo že to zagotovilo, da bodo te težave lažje premagovali. V klubu mladih proizvajalcev rastejo ljudje, ki bodo s svojo razgledanostjo in spoznavanjem svoje okolice lahko primeren kader, kakršnega družba in

proizvajalni odnosi postavljajo v delovni kolektiv.

Morda je žalostno, da je na obratnih proizvodnih konferencah edini odgovor na obratovodstvo izvajanje molk mladih ljudi. Temu je vzrok lahko popolno nepoznavanje proizvodnih problemov ali pa skrajna nezainteresiranost. — Proti obema vzrokoma se klub mladih proizvajalcev uspešno bori.

Delo kluba se odvija v zimskih mesecih predvsem v krajših predavanjih zelo pestre izbire. Približno vsakih štirinajst dni se zberejo člani kluba in povabijo medse enega vodilnih strokovnjakov, ki jim pripravi kratko predavanje. Morda bi bila boljše oblika razgovor, kajti po takem kratkem predavanju steče nepriljen razgovor o obdelani temi in vsak pove svoje mnenje, zastavlja vprašanje in dobiva pojasnila. Ti razgovori niso dolgi in trajajo največ uro in pol. Da raste med mladimi proizvajalci zanimanje za tako obliko dela, nam kaže vedno večja udeležba na teh večerih. — Klub uživa tudi veliko podporo uprave železarne, ki jo mladi ljudje znajo ceniti in bodo finančna sredstva, s katerimi razpolagajo, uporabili za spoznavanje tudi drugih tovarn v naši domovini in za stike z drugimi klubi te vrste.

Pomemben korak, ki čaka klub mladih proizvajalcev, pa je razdelitev kluba po ekonomskih enotah, ki je pri sedanji organizaciji dela in pri nenehnem naraščanju števila ljudi, ki se zanimajo za delo kluba, postalo neizogibno.

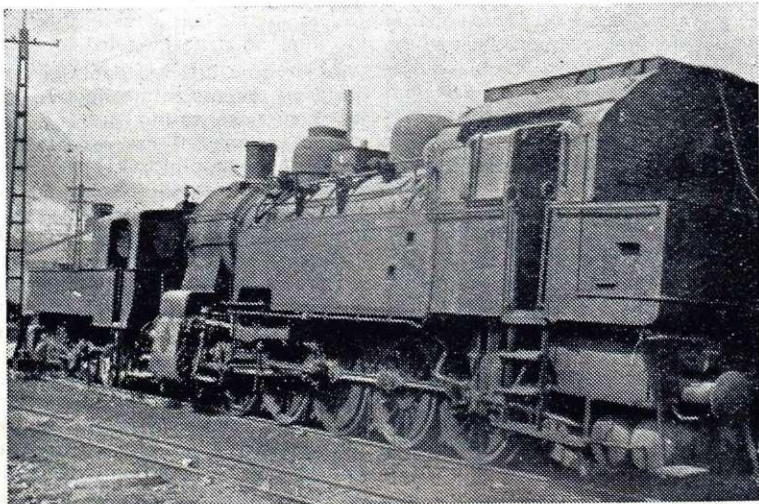
Upamo, da bo tudi ta prispevek pomagal k boljši informaciji o delu našega kluba in da bo še mnogo mladih ljudi, ki hočejo pogledati »čez plot«, kaj dela njegovi sosed in kam gre denar, ki ga ustvarjajo s svojimi rokami, našlo pot v naše vrste. F. B.

Z OBČNEGA ZBORA TERENSKEGA ODBORA ZB SAVA

Smo v času, ko gospodarske in družbeno politične organizacije polagajo obračune svojega dela v preteklem letu. Občni zbori so skoraj vsak dan. Nemogoče je vse obiskati in se seznaniti z delom vseh organizacij v komunih. Zato se lahko opredelimo le na nekaj glavnih občnih zboreh. — Eden izmed njih je tudi občni zbor terenskega odbora ZB Sava, ki je bil v januarju v dvorani Delavskega doma pri Jelenju.

Ze sama udeležba na občnem zboru je dala slutiti, da je to močna organizacijska enota, kar je potrdil tudi občni zbor. — Iz referata predsednika, Gregorja Novaka, je bilo razvidno, da se je odbor prizadeval, da bi kar najboljše izvrševal naloge in dolžnosti imenovane organizacije. — Pomoč socialno šibkim članom, zdravstveno ogroženim in otrokom padlih borcev je tu prišla močno do izraza. Prav tako so izvedli tudi popis vseh borcev, ki nimajo stanovanj — oziroma imajo neustrezna stanovanja. — Izvedli so tudi popis vseh borcev, predlaganih za odlikovanja in pomagali članom, da so uspeli realizirati dvojno dobo za leta v NOB in internaciji.

Trinajst diskutantov je v nadaljnji razpravi prikazalo nekaj problemov, ki jih bo nujno treba rešiti v teku leta oziroma so tolmačili in prikazali potrebe ter bodoče naloge, na podlagi katerih so bili sprejeti tudi sklepi, ki naj jih realizira novoizvoljeni desetčlanski upravni odbor v letu 1961.

Lokomotive na prometnem oddelku čakajo na svojo usodo. Kaj naj storimo, da jih v prihodnje ne bo načenjala rja?

O vzdrževanju stanovanjskih objektov

V 6. številki Gospodarskega vestnika z dne 21. januarja 1961 je bil objavljen zanimiv članek o gospodarski vlogi občinskih stanovanjskih skladov. Pisec članka ugotavlja, da mora biti delovanje občinskega stanovanjskega sklada v skladu z načeli gospodarskega poslovanja. Razumljivo je, da zdaj ne gre več za razdeljevanje kreditnih sredstev za gradnjo novih stanovanj, marveč za posojila.

Nova in edino pravilna oblika delitve posojil za stanovanjsko izgradnjo temelji na načelu, da mora vsake prisilec prispevati določen delež k financiranju stanovanjske gradnje iz lastnih sredstev. Takšna politika bodoče stanovanjske izgradnje je spričo velikih potreb vselej koristna.

Pri sestavljanju in uresničevanju programa bodoče stanovanjske izgradnje ter delitve sredstev iz občinskih stanovanjskih skladov pa pogrešamo razpravo o sredstvih za vzdrževanje in popravila že obstoječega stanovanjskega fonda. Nikjer namreč ne zasledimo nobene besede o vzdrževanju obstoječega stanovanjskega sklada, oziroma fonda. Merodajni ljudje verjetno menijo, da za te namene zadostujejo sredstva iz sklada za vzdrževanje in popravila, medtem ko morajo biti sredstva, ki se stekajo v občinski stanovanjski sklad, na razpolago samo za gradnjo novih stanovanj. Ta ugotovitev velja morda samo za tiste objekte, ki so bili zgrajeni že po osvoboditvi, v nobenem primeru pa ne za stare stavbe, ki so bile zgrajene že pred I. svetovno vojno. Takšnih hiš je na Jesenicah precej, med njimi pa so tudi takšne, ki so last slovenskega ljudskega premoženja in jih upravljajo hišni sveti. Dejansko so te hiše še vedno last železarne in jih je pred 30 in več leti zgradila bivaša KID. Te hiše so grajene v sistemu »barak« in so že dotrajane. Že ob sami gradnji so poudarili, da je takšen način gradnje samo začasna rešitev trenutnega položaja in da bodo te barake nadomestili z novimi hišami. Ker tedaj kapitalisti za stanovanjsko izgradnjo niso imeli denarja, so zaradi nujnih potreb gradili tisto, kar

je bilo najbolj poceni. Najbolj dotrajana poslopja so na Stari Savi in bo zato treba pospešiti gradnjo novih stanovanj. Stanovalci, ki stanujejo v dotrajanih stanovanjskih hišah na Stari Savi, se dobro zavestno, da vsem potrebam po novih stanovanjih ne moremo zadostiti preko noči. Kljub temu bomo morali vprašanje teh stanovanj bolj odločno postaviti v ospredje, saj dobro vemo, da v dotrajanih in več kot 50 let starih hišah stanujejo tudi sodelavci, ki so v minulih desetletjih pustili v tovarni svoje zdravje in moči.

Seveda bi lahko v teh starih hišah izvršili samo manjša popravila, ker večje adaptacije ne pridejo v poštev, če zaradi rentabilnosti samih hiš. Hišni sveti, ki upravljajo in vodijo evidenco o teh hišah, zelo pogosto vlagajo prošnje na Občinski sklad za stanovanjsko izgradnjo ter Komunalno banko glede posojil, namenjenih za vzdrževanje hiš in stanovanj. Odgovori so skoraj vedno enaki: »Prošnji ne moremo ugoditi, ker hišni svet kreditno ni sposoben.« Tako pridejo hišni sveti v dokaj meroden položaj. V minulemu letu je gradbena inšpekcija pri ObLO Jesenice pregledala hiše na Stari Savi in odločila, da je treba nekatere od teh hiš izločiti iz uporabe. Kljub strokovnemu ogledu in mnenju te komisije pa je ostalo vse pri starem, spričo pomanjkanja stanovanj na Jesenicah in okolici.

Ker je stanje v teh hišah že iz zdravstvenih razlogov nevarno, bo treba kljub temu nekaj ukreniti. Pri občinskem skladu za stanovanjsko izgradnjo, ali pa iz kakšnih drugih virov, bo treba na vsak način dobiti sredstva za vzdrževanje in popravila teh hiš. Tako bomo hišnim svetom omogočili, da bodo svoje predloge uresničili in stanovanjem vsaj začasno omogočili primerno bivanje v stanovanjih. V nekaterih drugih občinah, kjer imajo podobne težave, so sredstva za vzdrževanje in popravila namenili stanovanjskim skupnostim. Vzporodno z vprašanjem sredstev za vzdrževanje in popravila pa je treba začeti z reševanjem odvajanja deleža za gradnjo novih stanovanj,

ki je enak za stare in nove hiše, kar pa je krivično in nepravilno.

Sredstva za popravila in vzdrževanje novih hiš so več ali manj na razpolago, drugače pa je s sredstvi za vzdrževanje starih in dotrajanih hiš, kjer jih primanjkuje tudi za najbolj nujna popravila. To krivico moramo čimprej odpraviti, zavestno se pri tem, da moramo obstoječi stanovanjski fond čim dalje koristno uporabljati. Ob stanju, kakršno je v starih in dotrajanih hišah, je zelo težko dobiti državljane, ki bi bili pripravljeni sodelovati v hišnih svetih, kar je popolnoma razumljivo. S skupnimi močmi bomo lahko rešili tudi te probleme, saj je to v interesu nas vseh.

Stara baraka na Javorniku predstavlja tako, kakor mnoge druge, dediščino prejšnjih let. Poleg barake so v lanskem letu zgradili nove stanovanjske bloke, tako da je lepo razvidna skrb našega podjetja za razvoj družbenega standarda nekdanj in danes

Z občnega zbora gasilskega odreda Železarne

Ker o delu naših gasilcev vse premalo pišemo, ne bo odveč, če ob letošnjem občnem zboru posvetimo nekaj prostora tudi vsakodnevnim problemom, s katerimi se ukvarjajo naši gasilci.

Kakor vsako leto, tako je bil tudi letošnji leto občni zbor gasilskega odreda lepo obiskan.

Zbrani gasilci so najprej poslušali poročilo predsednika, dr. Milana Čeha in poveljnika, tov. Gregorja Novaka. Iz obeh poročil je bila razvidna obsežna dejavnost naših gasilcev. Tako so v minulemu letu sodelovali pri gašenju 93 manjših požarov, ki niso povzročili nobene, ali pa zelo majhno materialno

škodo. Prišteti moramo še šest srednjih požarov, ki so povzročili materialno škodo v višini cca 9 milijonov din, poleg tega pa so v petih primerih gasili še na območju našega mesta. Bralce naše lista bo gotovo zanimalo, da so v 19 primerih povzročile požare iskre pri varjenju, v 12 primerih zamašene krpe in stroji na žerjavih. Največ požarov, to je 33, pa so povzročile maščobe in etrove sestavine, 5 požarov je nastalo pri vlivanju tekočega železa, v 10 primerih pa so bili povzročitelji požara kratki stiki na električnih napravah.

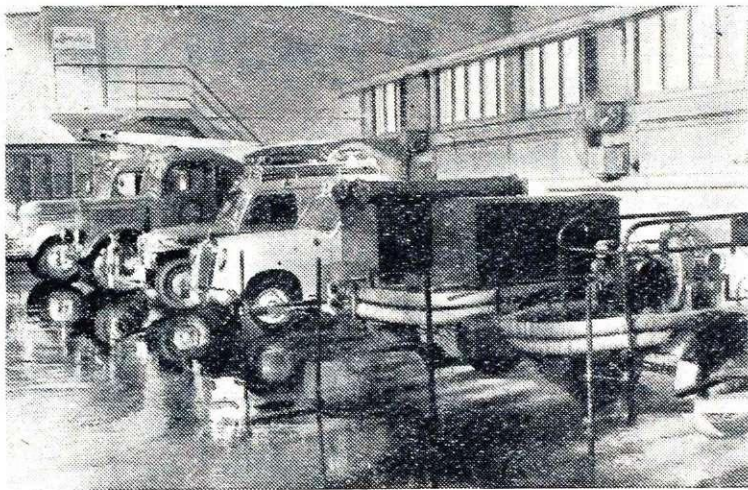
Seveda bi bili v zmoti vsi tisti naši bralci, ki mislijo, da se gasilci pri gašenju poslužujejo samo vodnih curkov. V ilustracijo navajamo, da so pri gašenju porabili 413 kg ogljikove kisline, 76 kg tetraklorove tekočine, 26 kosov polnitev za kemično peno in 17 kos. polnitev za navadno gašenje. Vrednost teh sredstev, s katerimi so omejili požare, znaša nad 200 tisoč dinarjev.

Vso pozornost so v minulemu letu posvetili preventivni službi. Znano je, da imamo v naši železarni še precej barak in utic, ki so zelo primerne, da jih objamejo ognjeni zublji. Sestavili so predlog, v katerem je predvidena odstranitev teh barak in to v treh variantah. Precej problematično je vprašanje naših skladišč, v katerih so vskladiščene lahko net-ljive tekočine.

Naši gasilci so upravičeno ponosni na opremo, ki je bila v lanskem letu nabavljena za potrebe gasilske službe. Na tem mestu je treba omeniti nov orodni gasilski avto, v katerem je vgrajena avtočrpalka, ki daje 1500 litrov vode v eni minuti. Naša gasilska četa je opremljena z mnogimi pripomočki za gašenje, v doglednem času pa bodo uredili v gasilskem domu na Senožetih laboratorij, ki bo prvi te vrste v državi.

Skozi vse leto so skrbeli za strokovno izpopolnjevanje gasilskega odreda. V ta namen so imeli izpite iz preventivne službe, reševalne službe ter izpite za strojnike in izprašane gasilce. Z rezultati teh izpitov so bili zadovoljni, pri strokovnem izpopolnjevanju ter sploh pri napredovanju gasilskega odreda pa ima veliko zaslug poveljnik, tovariš Gregor Novak.

V zanimivi razpravi so ponovno načeli vprašanje gradnje stanovanjskega objekta, ki bi bil namenjen predvsem našim gasilcem. Imenovali so posebno komisijo, ki bo v tej zadevi posredovala pri upravi podjetja z namenom, da se pohiti s pripravami in končno tudi prične z gradnjo. Večkrat so gasilci omenili tudi vprašanje združevanja poklicnih gasilcev ter ustanovitve poklicne enote pri ObLO Jesenice. Mnenja so bili, da bi naš gasilski odred ostal tak, kakršen je, kajti naši gasilci lahko pomagajo sosednjim društvom tudi v drugih možnih oblikah. Ob zaključku občnega zbora so podelili priznanja za 30, in 10-letno službovanje gasilcem, ki požrtvovalno sodelujejo v odredu.

V orodišču gasilskega doma vladata red in čistota. Avtomobili z motornimi brizgalnicami ter drugimi pripomočki za gašenje so vsak trenutek pripravljeni za morebitno akcijo

Program dela krajevnega odbora SZDL Javornik - Koroška Bela

Delo Krajevnega odbora SZDL bo usmerjeno v delo množičnih organizacij in društev na terenu. Zato je potrebno, da vsa društva in organizacije izvolijo po enega predstavnika v plenum SZDL Krajevnega odbora Javornik, ki se bo sestajal četrtletno. Organizacije in društva pa bodo seznanjale krajevni odbor s problematiko, ki jo bodo reševali merodajni forumi. Na terenu Javornik je pet podružnic SZDL, včevši krajevni odbor, osnovne organizacije

ZK Javornik in Koroška Bela, odbor ZB, stanovanjska skupnost, pet sindikalnih podružnic, 2 mladinski organizaciji, pionirski odred, planinsko društvo, strelsko društvo, DPD Svoboda »Franc Mencinger« z desetimi odseki, TVD Partizan s tremi odseki in Ljudska tehnika z dvema kluboma. Dalje obstoja na Javorniku še društvo upokojencev, RK Javornik in Koroška Bela, Gasilsko društvo, Lovska družina in rejci malih živali.

Po uditvi organizacije in koordinacije dela bo nujno treba ustanoviti še sekcije, ki naj bi seznanjale občinstvo z delom oblastvenih organov, utrjevale klubsko življenje, se zanimale za urbanistični razvoj, gospodinjstvo,

potrebno pa bi bilo ustanoviti tudi klube OZN in mladinsko organizacijo.

Za uspešno delo samega Krajevnega odbora SZDL pa bo potrebno ustanoviti organizacijsko sekcijo, ideološko-vzgojno, sekcijo za komunalna vprašanja, sekcijo za socialna vprašanja in komisijo za agitacijo in propagando.

GLAVNE NALOGE KRAJEVNEGA ODBORA SZDL

Predvsem bo treba sestaviti koledar za vse prireditve in proslave v okviru 20-letnice vstaje, izvesti priprave za ustanovitev novih šolskih odborov, ki morajo vsebovati predstavnike društev in organizacij, kjer sodeluje šoloobvezna mladina. Nujno bo treba

stremeti za tem, da se z gradnjo novih šolskih prostorov ali z adaptacijo obstoječega poslopja čimprej prične in ukline trojzmenški pouk. Delovnega človeka in mladino pa bo treba pritegniti v športno in kulturno dejavnost, kjer naj si išče razvedrila. Zaradi pomanjkanja prostorov za družbene organizacije bo že v letošnjem letu treba vzpodbuditi merodajne forume in pričeti z gradnjo novih družbenih prostorov, v nasprotnem primeru pa bo celotno kulturno-politično delo na terenu zamrlo, če nam porušijo še obstoječe prostore pri Končiču. Poseben poudarek pa naj bo dan delu stanovanjskih skupnosti, katerim se mora omogočiti, da bodo ustanovile potrebne servise, prevzeti pa bodo morali tudi skrb za otroke in jim omogočiti denarna sredstva za ureditev otroških vrtcev, igrišč in podobno.

DELO PODRUŽNIC

1. Na posameznih terenih je treba formirati podružnične odbore SZDL, ki naj imajo od 3 do 5 članov.
2. Podružnice naj prenašajo delo krajevnega odbora na teren in se ukvarjajo s tekočimi problemi posameznega terena, o katerih naj obveščajo krajevni odbor.
3. Posebno pozornost bodo morale posvetiti raznim kulturnopolitičnim akcijam, posebno pri volitvah, izbiri kandidatov, volilnim komisijam in pripravi volišč.
4. Podatke, ki jih za razne ljudi zahtevajo posamezni forumi (za vizume in slično), bodo izdajale podružnice, ker prebivalstvo na terenu bolje poznajo.
5. Nuditi bodo morale vso pomoč sekcijam krajevnega odbora, da bo delo teh lažje.

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega draga očeta

MATEVŽA ČRVA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, darovalcem lepih vencev ter vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo smo dolžni družini Celarčevi za njihovo pomoč v teh težkih dnevih. Zahvaljujemo se vsem množičnim organizacijam Javornika, obratu Javornik I ter predsedniku upokojencev, tov. Knificu in tov. Martinu Noču za poslovilne besede ob odprtem grobu in prav tako godbi in pevcem. Vsem tistim, ki so nam ustmeno ali pismeno izrekli sožalje ter sočustvovali z nami, prisrčna hvala!

Zalujoči: sin Zdravko z družino, sin Janez, hčerka Marija in ostalo sorodstvo

V upokojenskem domu na Javorniku se vsak dan zbirajo upokojenci naše železarne ter njihovi svojci ter obujajo spomine na pretekle dni

Zapiski o letošnjih zimskih športnih igrah železarske mladine

Moštvo HK Jesenice, ki je osvojilo naslov državnega prvaka

Petič državni prvaki v hokeju

Kljub temu, da še niso odigrali vseh kol v letošnjem državnem prvenstvu v hokeju na ledu, lahko trdimo, da so naši hokejisti že zanesljivo državni prvaki, saj so z visokimi rezultati doslej premagali vse svoje nasprotnike. Preostalo je le še nekaj tekem, ki pa jih bodo Jeseničani odigrali na drsališču pod Mežaklo in v uspeh ne moremo dvomiti.

Doslej so naši hokejisti z visokim rezultatom odpravili hokejsko moštvo Zagreb s 30:0, Crveno zvezdo v Beogradu z 9:2 ter Beograd s 6:3. Z moštvom Beogradskega Partizana so odigrali obe tekmi in zmagali v Beogradu z rezultatom 8:4 ter na Jesenicah 8:0. Tudi hokejska tekma v Ljubljani je bila zanimiva, rezultat pa je bil 12:2 v korist državnega prvaka. S temi zmagami so naši hokejisti že petič osvojili naslov državnega prvaka v tej zanimivi

športni panogi. Kljub temu, da sta bili v okviru državnega prvenstva na našem drsališču odigrani samo dve tekmi, moramo pohvaliti občinstvo, ki je na športen način bodrila domače moštvo in mu pripomogla k zmagam z visokimi rezultati.

Letošnja hokejska sezona je bila bogata in zanimiva ter lahko trdimo, da so naši hokejisti do-

bro pripravljeni za sodelovanje na svetovnem prvenstvu v hokeju na ledu, ki bo v Svici. Našim hokejistom k osvojitvi naslova državnega prvaka iskreno in toplo čestitamo ter jim želimo v bodoče še veliko športne sreče in uspehov.

Čestitka Marjanu Pečarju

Jeseniški železarji smo z navdušenjem pozdravili vesti o uspehih, ki jih je dosegel član našega kolektiva Marjan Pečar na turneji po Švici. Upamo, da bomo lahko ponosni tudi na njegove uspehe v prihodnjih sezonah. — Čestitamo!

NAŠI JUBILANTI — 50 LETNIKI

V mesecu februarju so in bodo praznovali svoj 50. rojstni dan naslednji naši sodelavci: Ludvik Rituper, jeklarja, 2. februarja; Karol Reje, jeklovlek, 6. februarja; Adolf Valentincič, Javornik II, 6. februarja; Mirko Jurkovič, vzdrževanje Javornik, 15. februarja; Amalija Novak, Javornik IV, 15. februarja; Franc Ahec, livarna, 17. februarja; Albin Felc, predelovalni obrati, 19. februarja; Albin Dolar, OTK, 19. februarja; Peter Blažin, konstrukcijska delavnica, 19. februarja; Franc Dobnikar, konstrukcijska delavnica, 19. febr.; Vinko Kozjek, gradbeni oddelek, 20. februarja; Jože Mavri, žeb-ljarna, 23. februarja; Albin Justin, valjarna 2400, 24. febr.; Franciška Vidmar, cevarna, 25. februarja; Matija Ambrožič, mehanična delavnica, 25. februarja; Franc Pogačar, konstrukcijska delavnica, 25. februarja; Franc Golob, Javornik I, 29. februarja.

Ob tem življenjskem jubileju jim v imenu celotnega kolektiva iskreno čestitamo in želimo na njihovi življenjski poti še veliko uspehov in zadovoljstva!

ZA SNEH V RAZVEDRILU

Pozdravljeni Nergači!

»To pa res ni pravilno!« so mi rekli nergači, ko so dobili dodatne kuverte z izplačilom, za katerega si niso bili na jasnem, zakaj ta denar. Tudi meni to ni bilo všeč, zato sem skočil na mejni urad s prošnjo, naj izdajo okrožnico, ki naj tolmači, zakaj je tolikšna finančna razlika med posameznimi prejemki delavcev, oziroma med enotami. Seveda so mojo prošnjo uslišali in izdali okrožnico. Zato upam, da vam bo sedaj jasno in me ne boste več nadlegovali. Mi morate pač oprostiti, ker sem nekoliko nervozen. No, pa zopet ne toliko, kot je bil zadnjič tovarniški šofer, ki je pozabil peljati našega ata na postajo. Pa kaj hočete, živemu človeku se vse prime-ri! Ker pa sem dobil v zvezi s tem tudi nekaj pošte raznih drugih primerov, sem sklenil, da vam jih bom opisal.

»Bežite, bežite!« sem rekel kuharicam toplega obroka martinarne II. »Zato se pa res nikar ne razburjajte in ne sekirajte, bom že jaz napravil potrebne korake in alarmliral tistega človeka, ki spu-

šča in regulira paro po kanalih, da vam jo bo vsaj toliko posodil, da boste v nočnih urah posodo lahko umivale s toplo in ne z mrzlo vodo!«

Ker tudi v delilnici toplega obroka martinarne I ni razumevanja za popravilo okna v kuhinji, skozi katerega prihaja namesto zraka raztopljeni sneg, bi prosil jaz v imenu kuharic »špenglarja«, da bi popravil okno in s tem preprečil kapljanje umazanije v odprte kangle toplega obroka.

Z veseljem sem se tudi odzval vabilu in si ogledal stranišče v novo dograjeni stavbi pri glavnem vratarju, katerega so dovršili takoj po mojem letošnjem voščilu. Grajen je po sodobni tehniki! Ključ za odpiranje vrat je čisto majhen, nataknen pa je na ogromnem obroču, tako da ga ne bo mogoče nositi v žepu, temveč le okli vratu. Zaenkrat stranišče upravlja samo moški, dočim se ga ženske izogibajo zaradi tega, ker je na stropu še nezazidana luknja, skozi katero v velikem

številu opazujejo gradbeni delavci delo nežnega spola v tem prostoru. Opozarjamo te cenjene opazovalce, da varujejo svoje oči, ker jim lahko oko ob kočljivem »razgledu« skoči iz očesne jamice.

Kar vesel sem bil, ko sem slišal, da sem delavko iz električne delavnice odvalil obveznega pobiranja kruha po kantinah za svoje pujske. Ali si pa morete misliti, da je bilo to moje veselje zelo kratkotrajno, kajti zvedel sem, da omenjena sedaj ne želi več kruha, temveč prosi kuharice, da bi ji dali kakšen zavitek proje ali kave. Za protislugo pa bi jim kaj prinesla iz električne! Če bi vedel, da bi prinesla kakšen »kohar« ali pa »šoltar«, bi ga ji jaz »prišvercal«; ker pa nisem siguran, če bi zavoljo tega »štimala« inventura v tem obratu, sem sebi in kuharicam odsvetoval to kupčijo.

Zaenkrat, mislim, je zadosti novic, ker gotovo zaradi hokejskih tekem, ki so še predvidene za osvojitve naslova državnega prvaka, ne boste imeli časa brati, pa zato v drugo več!

Do nadaljnjega nasvidenje!

Spica Nergač

Za skakalne tekme na Kresu vlada med prebivalstvom veliko zanimanje

Jeseničani prvi tudi v Idriji

Kakor smo poročali že v zadnji številki Železarja, so bile smučarske tekme metalurških podjetij Jugoslavije v Idriji. Naša ekipa je odšla v Idrijo z upi, da doseže prvo mesto. Tako se je tudi zgodilo, saj je 17-članska ekipa športnikov naše železarne svojo nalogo

častno opravila in se uvrstila tudi tokrat med najboljše športnike metalurških podjetij Jugoslavije.

Vodja ekipe tov. Jože Košir je sodelavcu našega lista povedal, da je bilo tekmovalje skrbno pripravljeno in da so naši športniki potrdili sloves, ki ga uživajo. Objavljamo vrstni red ekip z doseženimi rezultati, več o samem tekmovalju v Idriji pa bomo poročali v reviji Železar.

točk pribitka

1. Železarna Jesenice	71,95
2. Rudnik Idrija	185,37
3. Železarna Ravne	196,46
4. Rudnik Mežica	262,78
5. Železarna Store	658,19
6. Železarna Zenica	736,54
7. Železarna Nikšič	1161,38

Uredništvo Železarja se pridružuje čestitkam športnikom naše železarne, ki so naš kolektiv na tekmovalju častno zastopali!

PREKLICI

Preključimo izkaznice za vstop v železarno, ki sta bili izdani na imena Jože Tresoglav — gradbeni oddelek in Vinko Rozman — predelovalni obrati ter jih smatramo za neveljavne.

Tudi 50-letniki so tekmovali

Sindikalni odbor jeklarne je dne 21. januarja 1961 priredil že druge obratne sankaske tekme, na katerih pa so imeli pravico nastopati samo jeklarji 50-letniki. Na startu je bilo kar 17 prijavljenih. Časi so bili kar dobri. Zaključek pa je minil v prijetnem razpoloženju na »Pošti«. Prvi trije so dobili praktične nagrade, predzadnji pa že tradicionalno steklenico vina in klobaso. Ko smo se razšli, so obljubili, da bodo drugo sezono zopet tekmovali.

ŽELEZAR, 14-dnevnik — Izdaja: Železarna Jesenice — Odgovorni urednik: Stane Tušar — Tehnični urednik: Edo Zagar — Ureja uredniški odbor: Franc Pogačnik (predsednik), inž. Avgust Karba (Gospodarska rubrika), Milan Polak (Delavsko upravljanje), Janko Burnik (Iz naše zakonodaje), Stefan Nemec (Življenje v naši komuni), Ivo Ščavničar (Kako koristimo prosti čas), inž. Janko Mede (Tehnična priloga), Leopold Lamovšek, Tone Jasnič, Zivan Vovk in Marjan Stare (korektor) — Naslov: Uredništvo »Železar« — Železarna Jesenice, telefon številka 394 — Tisk: »Gorenjski tisk« v Kranju